

Kerk, wie ben ik? – Kerk, wie mag ik zijn?

Kerk, wat wil ik? – Kerk, wat mag ik doen?

*Beleidsplan van de
Gereformeerde Kerk Bunschoten-Spakenburg*

Versie 1.0 Februari 2006

Versie 2.0 April 2006

Versie 3.0 September 2008

Versie 4.0 Januari 2009

Inhoud

	Pagina
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Aanpak	6
1.3 Opbouw notitie	6
2. Visie op Gemeente zijn in de GKBS	7
2.1 Gods bedoeling met zijn gemeente	7
2.2 Missie en identiteit van de GKBS	8
2.3 Kernwaarden GKBS	9
2.4 Hoe nu verder	10
3. De Gereformeerde Kerk van Bunschoten-Spakenburg	11
3.1 Overzicht gemeente	11
3.2 Landelijke en lokale ontwikkelingen	11
3.3 De mening van de gemeente over onze kerk	12
3.4 Wat gaat er goed binnen de GKBS	13
3.5 Wat zijn de punten ter verbetering binnen de GKBS	14
4. Waar willen we aan werken	15
4.1 Gemeenteopbouw algemeen	16
4.2 Geestelijk leven	17
4.3 Erediensten	20
4.4 Pastoraat algemeen	23
4.5 Jeugd – Jongerenpastoraat	24
4.6 Diaconaat	26
4.7 Organisatie	28
4.8 Evangelisatie	30
Bijlagen	
a. Aanbevelingen en te ontwikkelen activiteiten	
b. Visie op Erediensten (besproken in kerkenraad november 2007)	
c. Verslag Workshop Missie&Identiteit (<i>vanwege omvang niet in dit rapport opgenomen</i>)	
d. Resultaten Enquête (<i>vanwege omvang niet in dit rapport opgenomen</i>)	

Document	Beleidsplan van de Gereformeerde Kerk Bunschoten-Spakenburg (GKBS)
Datum	26 januari 2009
Versie	4.0 (definitief)
Samenstellers	Emiel Hop Wim Smit
Beleidscommissie	Henk Koelewijn, Wim Muys, Jan Hop, Femke Pierhagen, Emiel Hop, Henk Nieuwboer, Tini Kollen, Wim Smit.

*Weet je wel
begrijp je wel,
dat je voor mij
beelddrager van Jezus bent?*

*Weet je wel
begrijp je wel,
dat wanneer je mij vriendelijk bejegt,
bij mij de vraag rijst
of Hij misschien ook
wel aardig is.
Misschien is Hij helemaal niet
iemand die lacht
wanneer ik pijn lijd.*

*Weet je wel
begrijp je wel,
dat wanneer je luistert
naar mijn vragen
en mij dan niet uitlacht,
ik denk: "wat als Jezus ook in mij interesse heeft?"*

*Weet je wel
begrijp je wel,
dat wanneer ik je hoor praten over ruzies
en conflicten en littekens
uit het verleden,
ik denk : "misschien ben ik wel een gewoon persoon
in plaats van een slechte meid
die nergens voor deugt!"*

*Als je bezorgd bent,
denk ik dat Hij misschien
ook bezorgd is -
dan zal er een vlammetje van hoop zijn
dat binnen in mij brandt,
en voor een poosje
houd ik mijn adem in
want ik wil niet dat het zomaar uitwaait.*

*Weet je wel
begrijp je wel,
dat jouw woorden Zijn woorden zijn?
Jouw gezicht, Zijn gezicht,
gericht naar iemand zoals ik?*

*Alsjeblieft,
wees zoals je zegt te zijn.
Alstublieft God, laat het weer niet een of andere truc zijn.
Alstublieft, zorg dat dit echt is.
Alstublieft.*

*Weet je wel
begrijp je wel,
dat je voor mij
beelddrager van Jezus bent?*

Gedicht van Maggie, die in Willow Creek tot bekering kwam

1. Inleiding

“Weet je wel, begrijp je wel, dat je voor mij beelddrager van Jezus bent?” De eerste regels uit het gedicht dat iemand schreef nadat ze tot bekering was gekomen. Wij moeten ons er steeds opnieuw van bewust worden hoe we gemeente van Christus zijn. Niet alleen op zondag, ook door de week. Niet alleen voor de Here en voor onszelf, ook voor onze ongelovige naaste. Wat zegt de Bijbel hierover, wat zijn de ervaringen bij andere gemeenten, wat zijn onze ervaringen en verwachtingen? Dáár gaat dit beleidsplan over.

1.1. Aanleiding

De beleidscommissie is maart 2005 ingesteld door de Kerkenraad met als doel binnen 12 maanden het proces te begeleiden om te komen tot een nieuw beleidsplan. Aanleiding hiervoor was tweeledig: enerzijds vragen de nieuwe PKN-ordonnanties om een beleidsplan. Anderzijds ontstond de vraag hoe de structuur van ambten het beste vorm krijgt binnen onze gemeente. Opgemerkt wordt dat een beleidsplan niet een aanvulling is op wat God ons in zijn Woord heeft te zeggen, maar is veel meer bedoeld als een richtsnoer dat mensen die met elkaar een christelijke gemeenschap willen vormen, wil helpen Gods bedoelingen met ons en met Zijn schepping te beantwoorden. Het rapport heeft in tegenstelling tot Gods woord geen eeuwigheidswaarde, maar zal telkens geactualiseerd moeten worden. Niet omdat God of Gods woord verandert, maar omdat de wereld verandert en wij steeds weer ontdekken dat wij nog slechts ten dele kennen wat bij God allang bekend is. Tot slot leven breed een aantal vragen in onze gemeente die een beleidsmatig karakter in zich hebben en die vragen om aandacht. We noemen er enkele: Kunnen we niet vaker jeugd- en bijzondere diensten vieren en meer uit de evangelische liedbundel zingen? Kan de kerk niet meer bijbelstudie en gesprekskringen bieden? Na de belijdenis is er nauwelijks aanbod. We kunnen maar moeilijk vrijwilligers en ambtsdragers vinden. Hoe gaan we hier mee om? Moeten we nou altijd zoveel geld in onze gebouwen stoppen. Waarom niet meer in geestelijke zaken?

Na een aantal gesprekken met o.a. kerkenraad en beleidsontwikkelaars binnen kerkelijk Nederland zijn werkenderwijs door de Kerkenraad dan ook de volgende taken meegegeven aan de commissie:

- Het ontwikkelen van een beleidsplan met daarbij een fasering;
- Het doen van een serie concrete aanbevelingen op verschillende beleidsterreinen
- Het beschrijven van een aantal aandachtspunten, op grond waarvan taakgroepen (inclusief de kerkenraad) op hun deelterrein beleid en activiteiten gaat ontwikkelen;
- Het beschrijven van de identiteit van de gemeente
- Het beschrijven van de maatschappelijke en kerkelijke context
- De sterke en zwakke punten van onze gemeente op verschillende deelterreinen
- Het inventariseren van bestaand beleid (o.a. rapport ‘kerk zijn is kleur bekennen’ uit 1992 en de nieuwe ordonnanties van de PKN)
- Het (waar nodig) begeleiden en coachen van voornoemde taakgroepen gedurende de beleidsontwikkelfase
- Het tussentijds terugrapporteren in de kerkenraad rond de voortgang van het proces
- Het verzorgen van de PR/communicatie rond het proces naar de gemeente om de betrokkenheid en feedback van die kant te bevorderen.

Wanneer mensen een huis bouwen, dan doen ze dat aan de hand van een nauwkeurig bouwplan. Zo is het ook met de gemeente. In de Bijbel kunnen we lezen wat God met ons en met Zijn gemeente voor heeft en hoe Hij dat wil bereiken. We moeten daarom proberen om alles wat er in de gemeente gebeurt, ontwikkelingen die plaats vinden, beslissingen die genomen worden, te plaatsen in dat beeld dat we uit de Bijbel van de gemeente hebben en te toetsen aan Gods Woord. Maar dan moeten we hiervan met elkaar wel een duidelijk beeld hebben en het beleid hierop afstemmen. Dat een beleid nodig is vinden we al in Spreuken 11:14 , *“Als beleid ontbreekt, komt het volk ten val”*.

Het is een uitdaging te ontdekken op welke wijze Gods bedoelingen met Zijn gemeente in deze tijd en in onze situatie gestalte kunnen krijgen. Natuurlijk starten we niet vanaf nul. We nemen onze huidige gemeente als vertrekpunt en willen, gebruik makend van de vele goede dingen die we met elkaar van

de Here gekregen hebben, biddend en Bijbellezend zoeken naar wegen om onszelf en de gemeente verder te ontwikkelen, tot eer van God en tot zegen voor onze naaste. Daarbij steeds vertrouwend op Hem en vragend of Hij ons op Zijn weg wil leiden.

1.2. Aanpak

Het opstellen van het grote kader, van een beleidsplan, is door de kerkenraad gedelegeerd aan een werkgroep; de beleidscommissie. Deze werkgroep bestaat uit Jan Hop, Emiel Hop, Wim Smit, Henk Koelewijn, Henk Nieuwboer, Femke Pierhagen, Tini Kollen en Wim Muijs.

In de eerste maanden van haar bestaan heeft de commissie nagedacht hoe vorm te geven aan het proces, wat moet leiden tot dit plan. Al snel werd het de commissie duidelijk dat we geen papieren “tijger” willen creëren welke wordt opgeborgen in een kast om vervolgens niet meer gebruikt te worden.

De volgende doelstellingen zijn door de commissie geformuleerd om te komen tot een proces dat moet leiden tot een beleidsplan.

- 1 Het beleidsplan moet gericht zijn op het aanbieden en organiseren van nieuwe activiteiten die opbouwend zijn voor de gemeente. Met andere woorden: het plan moet activiteit gericht zijn.
- 2 Het beleidsplan moet leiden tot een Geestdriftige kerk.
- 3 De verschillende geledingen binnen onze gemeente moeten betrokken worden in het proces om te komen tot beleid.

Naar aanleiding van punt 3 van bovenstaande doelstellingen zijn een twintigtal gemeenteleden uit de verschillende geledingen van de Gemeente op zaterdag 24 september uitgenodigd voor een workshop. Op deze workshop hebben we met elkaar nagedacht en gediscussieerd over de volgende onderwerpen:

- *Wat is de identiteit van de Gereformeerde Kerk Bunschoten Spakenburg (GKBS)?*
- *Wat wil de GKBS zijn, wat zijn haar doelstellingen?*
- *Hoe willen we overkomen naar onze omgeving?*

Centraal staat bij het nadenken over en beantwoorden van deze vragen, dat wij het kloppende Hart van de Kerk van Jezus Christus willen zijn. Aan het eind van de dag hebben we met elkaar een set van kernwaarden gedefinieerd, die in woorden weergeven wie onze Kerk wil zijn en waar ze voor wil staan en gaan. De geformuleerde kernwaarden gaan het fundament vormen van het beleidsplan. De workshop heeft onder begeleiding gestaan van Ruud Kraan. Ruud heeft vanuit zijn beroep ervaring met het begeleiden van dergelijke workshops; daarnaast heeft hij theologie en communicatie gestudeerd.

1.3. Opbouw van deze notitie

Bij het lezen, nadenken, praten over dit onderwerp stuitte de werkgroep ook op een reader uit 1992 met als titel “Kerk zijn is kleur bekennen”. Veel van wat in deze reader staat, zouden we zo in dit stuk kunnen overnemen. Is er dan niets gebeurd? Gaan we weer dezelfde dingen bedenken, opstarten? Ja en nee. Natuurlijk is de gemeente veranderd: denk aan de invoer van de Evangelische liedbundel en de Nieuwe Bijbel Vertaling, uitbouw van de kindernevendiensten, het Alphawerk dat een plaats begint te krijgen. Bovendien is vernieuwing nooit klaar en zijn er ook onder invloed van ontwikkelingen in andere gemeenten hernieuwde inzichten ontstaan over het functioneren van de gemeente.

Na deze inleiding willen we eerst kijken naar Gods bedoeling met onszelf en met de gemeente. We willen kijken naar het doel van de gemeente in de Bijbel en vervolgens willen we deze dingen combineren en laten zien wat het doel is waar de GKBS naar toe kan groeien. Pas daarna komt het beleid, namelijk de weg waarlangs het doel bereikt kan worden, aan de orde.

In deze notitie is gebruik gemaakt van diverse bronnen. Als belangrijkste noemen wij hier resultaten van de enquête die afgelopen winter is gehouden, de gesprekken binnen de beleidscommissie met het moderamen en met de deelnemers aan de workshop en visiestukken vanuit de PKN (bijvoorbeeld ‘*Leven van de verwondering*’) en vanuit andere christelijke organisaties. Dit beleidsplan is (januari 2009) nog niet vergeleken met wat onze ordinanties aangegeven als inhoud van een beleidsplan. In een eventueel volgende versie willen we hier nog een vergelijk maken en hierop terugkoppelen.

We kunnen ons voorstellen dat wat we hier schrijven vragen en discussie zal opleveren. Het is ons gebed dat we over deze dingen als broeders en zusters met elkaar zullen spreken, gedreven door de liefde voor onze Here Jezus Christus en elkaar aanvaardend in Hem.

2. Visie op Gemeente-zijn in de Gereformeerde kerk van Bunschoten-Spakenburg

2.1 Gods bedoeling met Zijn gemeente

Net zoals een gelovige zijn persoonlijk leven in alle opzichten steeds opnieuw moet toetsen aan Gods Woord en zijn leven moet vernieuwen, zo moet ook een gemeenschap van gelovigen haar gemeenschapsleven steeds opnieuw tegen het licht van Gods Woord houden en het vernieuwen. Dat kan alleen als we én persoonlijk én als broeders en zusters met elkaar al Bijbellezend en biddend proberen te ontdekken wat Gods Bedoeling en Gods Plan is met Zijn kinderen, met Zijn gemeente en met Zijn wereld.

Wij geloven dat het Gods bedoeling is:

- dat we Hem liefhebben en eren met alles wat in ons is en dat we ons leven volkomen in Zijn dienst stellen;
- dat we in liefde met onze broeders en zusters in de Here samenleven en ons leven spiegelen aan dat van de Here Jezus die alles voor ons over heeft gehad;
- dat we door de liefde van God gedreven de Here Jezus navolgen in het zoeken van mensen die verloren dreigen te gaan.

Hoe moet een gemeente eruit zien, wat voor soort gemeente moet een gemeente zijn als ze wil voldoen aan Gods bedoeling. Het antwoord is: een gemeente moet een naar Bijbels model functionerende gemeente zijn. Handelingen 2:42-47 geeft daarvan een voorbeeld. In de gemeente van Handelingen 2 leefden de mensen zo goed mogelijk naar wat de Here van ons vraagt in ons leven (God liefhebben met heel je hart, heel je ziel en heel je verstand en je naaste liefhebben als jezelf). De Bijbel noemt een aantal kenmerken van deze gemeente:

• Volharden in het onderwijs	• Eenheid
• Volharden in het gebed	• Blijdschap
• Lofprijzen van God	• Eenvoud des harten
• Volharden in de gemeenschap	• Aandacht voor de behoeftige (zelfs alles gemeenschappelijk)
• Voortdurend bijeen	
• Viering van het avondmaal (breken van de broden)	

Deze gemeente was “een stad op een berg” en “een zoutend zout” en de Here zegende hen: ze stonden in de gunst bij het volk en ze groeiden getalsmatig. Overigens is in het Nieuwe Testament niets te vinden dat een directe relatie legt tussen een bepaalde manier van gemeente zijn en getalsmatige groei. Anderzijds zien we wel dat bijbelgetrouwe gemeenten die sterk groeien bepaalde kenmerken gemeen hebben, zoals de centrale plaats van het evangelie, de nadruk op het leven in echte gemeenschap met elkaar en de aandacht voor levensheiliging.

In Efeze 4: 11 tot 16 wordt duidelijk dat we tot rijpheid moeten komen, om te groeien naar het beeld van Christus. We moeten niet alleen persoonlijk groeien, maar ook als gemeente, als lichaam. Dit beeld vinden we ook terug in 1 Korintiërs 12, waar we lezen dat alle onderdelen van het lichaam moeten samenwerken, anders functioneert het lichaam niet. De gemeente kan dus worden vergeleken met een lichaam, waar iedereen een eigen plaats en functie heeft en de een niet zonder de ander kan. (Paulus zegt letterlijk “*gij zijt het lichaam van Christus*” vs27). Het gedeelte in 1 Korintiërs 12 loopt in het volgende hoofdstuk uit op de lofzang op de Liefde. Alleen als de band van de Liefde het lichaam bij elkaar houdt, kan het lichaam echt functioneren als Lichaam van Christus.

Op grond van deze gedeelten uit de Bijbel komen we tot de volgende omschrijving van een naar Bijbels model functionerende gemeente:

Een naar Bijbels model functionerende gemeente is een gemeenschap waar mensen leven uit de genade van God, waar onderlinge liefde en betrokkenheid is, waar mensen groeien in hun geloof en meer en meer op de Here Jezus gaan lijken, waar iedereen de gave die hij van God gekregen heeft gebruikt en waar mensen ook materieel voor elkaar zorgen.

Een plek om anderen jaloers op te maken en mee naar toe te nemen! Meer concreet. In een naar Bijbels model functionerende gemeente doet iedereen een deel van het werk en louter “consumptie” komt niet voor. Het wordt niet gewoon gevonden dat er geen geestelijke groei plaatsvindt. Er is een band, die verder gaat dan de zondagse ontmoeting en er zijn geen mensen eenzaam. Het gemeentelven is niet rond de dominee georganiseerd, maar ieders gaven worden ingezet. Natuurlijk geldt dat een gemeente alleen maar de genoemde kenmerken vertoont als haar leden deze kenmerken vertonen. Alleen als wij leven naar Gods bedoeling, ons verootmoedigen voor God, ons leven laten reinigen door het bloed van de Here Jezus en God om heiliging vragen, zullen we individueel én als gemeente groeien naar dit Bijbelse beeld. Het perspectief voor dit beleidsplan is echter gemeente opbouw en niet persoonlijke opbouw. Daarom wordt hier steeds vanuit de gemeente geredeneerd.

Tot nu toe hebben we de aandacht voornamelijk gericht op de gemeente intern. De gemeente staat echter niet op zichzelf, maar is gemeente van God en staat in deze wereld. Ook in deze relaties (met God en de naaste) geldt dat er een evenwicht moet zijn.

Als een gemeente in evenwicht is, heeft zij een open relatie met God en is zij gericht op de naasten. Als er in een gemeente verkeerde accenten gelegd worden, mondt dit uit in eenzijdigheid. Het accent eenzijdig leggen op de verkondiging betekent dat een gemeente een “Bijbelstudiekerk” wordt. Het accent eenzijdig op de ongelovige leidt tot “zielen tellen” en bij een eenzijdig accent op lofprijzing gaat de dienst meer op een praise concert lijken.

De gemeente staat in het spanningsveld tussen het zorgen voor de groei van alle leden naar volledig toegewijde volgelingen van Jezus Christus en het zorgen voor het bereiken van ongelovigen. Hoe is de juiste balans te bereiken?

Er zijn binnen een gemeente sterke en zwakke punten aan te wijzen. Om een meer naar Bijbels model functionerende gemeente te worden, zullen beleidsterreinen moeten worden benoemd, waaraan specifieke aandacht wordt gegeven. Hieraan moeten concrete acties worden gekoppeld om tot daadwerkelijke uitvoering te komen. En iedere keer zal bezien moeten worden of het nieuwe beleid in balans is met de gekozen identiteit en missie van een specifieke gemeente. Op deze manier wordt voorkomen dat er een eenzijdigheid ontstaat. De missie en identiteit van de GKBS beschrijven we in de volgende paragraaf.

2.2 Missie en identiteit van de GKBS

De beleidscommissie heeft de opdracht om met een beleidsvoorstel te komen, gericht op de ontwikkeling en de toekomst van de GKBS. Nadenkend over de vraagstelling en bij het formuleren van de uitgangspunten in de vorige paragraaf ontstond bij de beleidscommissie de behoefte om na te denken over de missie en identiteit van de gemeente en hoe die in het beleid dat wordt opgezet en de plannen die worden gemaakt goed tot zijn recht komen. Eigenlijk draait het daarbij om twee centrale vragen:

- **Kerk wie ben ik? – Kerk, wie mag ik zijn?**
- **Kerk, wat wil ik? – Kerk, wat mag ik doen?**

De beleidscommissie heeft in overleg met de Centrale Kerkenraad besloten een workshop te houden met een groep gemeenteleden die een brede vertegenwoordiging vormen van het kerkelijk werk van de GKBS. Het doel van de dag was drieledig:

- Komen tot een voorstel voor een drietal kernwaarden voor de GKBS
- Oefenen met het toepassen van deze kernwaarden in het kerkelijke werk
- Het vergroten van het draagvlak onder het proces van verandering en vernieuwing

Op zaterdag 24 september 2005 heeft *Kraan Communicatie* een workshop verzorgd voor de Gereformeerde Kerk Bunschoten Spakenburg (GKBS). In de bijlagen van dit rapport is een verslag van de workshop opgenomen waarin de uitkomsten van alle werkopdrachten zijn vastgelegd, en waarin ook een overzicht is gegeven van alle *kernwaarden* die zijn genoemd. Ook het programma van de dag, plus de bijlagen, zijn aan het rapport toegevoegd. Het verdient aanbeveling dit verslag door te nemen. De beschreven toelichting op de kernwaarden in de volgende paragraaf hebben de functie van een gewenst profiel. Dit wordt de manier waarop we als kerk willen functioneren, en waarop we mensen willen inzetten en waarop wij nieuwe mensen bij onze gemeente willen betrekken. Het beschrijft onze identiteit in wat meer hedendaagse woorden. Met behulp van kernwaarden, de do's en don'ts en de toelichting/profiel/identiteit kan onze gemeente worden gestuurd in de gewenste richting.

Doormiddel van één krachtige beleidsformulering kunnen we met behulp van de kernwaarden een missie formuleren wat de GKBS wil zijn. Deze missie in combinatie met de kernwaarden is in alles de toetssteen, de leidraad bij de ontwikkelingen in onze gemeente. Deze missie is:

De GKBS wil een naar Bijbels model eigentijdse, vernieuwende gemeente zijn waar mensen leven uit de genade van God, waar onderlinge liefde en betrokkenheid is, waar mensen groeien in hun geloof, waar iedereen de gave die hij van God gekregen heeft gebruikt en waar mensen ook zorg voor elkaar hebben.

2.3 Kernwaarden GKBS

Voor het bepalen van de kernwaarden is het uitgangspunt dat kernwaarden altijd al binnen de organisatie aanwezig zijn (in de mensen, in de strategie, in de cultuur, etc). Het is de kunst ze te benoemen, keuzes te maken en te kijken of ze voldoende trekkracht naar voren hebben.

De drie kernwaarden met de meeste voorkeur door de deelnemers van de workshop zijn: **Passie**, **vernieuwing** en **groei**. Het advies aan de GKBS is de voordracht van de kernwaarden door de deelnemers aan de workshop over te nemen. Deze kernwaarden voldoen aan de gestelde criteria voor kernwaarden

- ze blikken 'naar achteren' en leggen vast wat behouden dient te worden;
- ze trekken 'naar voren'; hebben voldoende ambitie en uitdaging in zich om de kerk mee te trekken in de gewenste richting
- ze hebben voldoende bijbelse connotatie om toepasbaar te zijn binnen de kerk
- door de toepassing van do's en don'ts kunnen ze voldoende in balans worden gehouden

Belangrijk om te vermelden, is dat kernwaarden hoofdzakelijk een interne functie hebben. Het zijn sturingsmiddelen voor de interne processen. Kernwaarden keren zelden of nooit terug in een slagzin van een bedrijf of organisatie. Een slagzin moet wel aan de kernwaarden voldoen.

Do's en don'ts

Kernwaarde	Do's	Don'ts
Passie	• Vuur • Betrokken • Jezus • Woord-centraal • Toewijding • Eenvoud • Beleving • Lijden en worstelen	• Overdreven • Sentimenteel • Opbranden • Ongeduldig • Drammerig • Solisme
Vernieuwing	• Aanbodgericht • Eigentijds • Toerustend • Ruimte • Veelkleurig • Openheid • Durf • Uitnodigend • Geleid door de Geest	• Grenzeloos • Exclusief • Alle traditie opzij • Alleen uiterlijke vernieuwing • Ervaringsgeloof in plaats van geloofservaring • Veroordeling
Groei	• Ontwikkeling • Persoonlijk • Gemeenschappelijk • Natuurlijk • Duurzaam • Zichtbaar • Innerlijke groei • Kwaliteit • Snoeien	• Opjagen • Uniformiteit • Kopiëren • Manipulatie • De macht van het getal • Belemmeren • Wildgroei

Kernwaarden werken in samenhang met do's en don'ts, die de krijtlijnen van het speelveld zijn. Ze helpen je richting bepalen bij een kernwaarde. De do's geven aan in welke richting je een kernwaarde uitgewerkt wilt zien, een don't brengt de afbreukrisico's in kaart, daar waar je niet terecht wilt komen. Niet alle do's en don'ts zijn tegelijkertijd van toepassing op elke situatie in kerk of gemeente. Belangrijk is om het gesprek te voeren over de toepassing. Bij de kernwaarden van de GKBS is een

conceptlijst van do's en don'ts gemaakt, waar zeer veel van de begrippen en kernwaarden in zijn opgenomen die tijdens de workshop naar voren zijn gekomen.

Toelichting bij de voorgestelde kernwaarden

Kernwaarde 1: Passie

De kernwaarde passie vindt zijn diepste betekenis in de verbinding met het lijden (= passie) en de opstanding van de Here Jezus. Hij staat centraal, evenals het Woord van God. Een gemeente met passie kenmerkt zich door betrokken mensen, toegewijd aan hun taak en aan de gemeenschap. Mensen die met vuur en beleving in hun eigen geloof in Christus staan en dat willen uitdragen.

Passie zit niet alleen in het vurige en uitbundige, maar vaak ook in de eenvoud, toegewijd zijn aan de basiselementen van het christelijke geloof. Dat geloof kent zijn ups en downs, de levensweg van gemeenteleden kent ook zijn moeilijke momenten. Naast leven is er lijden (passie). In de gebrokenheid waarin we leven, ligt de diepste verbondenheid in een persoonlijke relatie met de Here Jezus Christus. Zo willen wij gepassioneerd gemeente-zijn.

Kernwaarde 2: Vernieuwing

De kernwaarde vernieuwing vindt zijn oorsprong in de bijbel: met Christus zijn we een nieuwe schepping geworden. Vernieuwing van ons denken, leidt tot vernieuwing van ons doen; zowel in ons persoonlijk leven als in de kerk. Om te kunnen vernieuwen moet er ruimte, durf en openheid zijn. De mensen worden uitgenodigd om mee te doen in processen van vernieuwing. Daartoe stelt de gemeente een 'aanbod' samen dat het mensen mogelijk maakt te groeien passend bij hun gaven en talenten. Qua vorm mag vernieuwing eigentijds en veelkleurig zijn. In al onze vernieuwingsdrang zoeken we de leiding van de Heilige Geest.

Vernieuwing kent ook zijn schaduwzijden. We gaan niet alleen voor uiterlijke vernieuwing, of vernieuwing die alleen op ervaring is gericht. Traditie is een rijk goed en dat zetten we niet zomaar over boord. We willen graag dat veel gemeenteleden meekomen in de vernieuwing. Daarom moeten we ook grenzen in acht nemen en in principe geen mensen uitsluiten.

Om vernieuwing te laten slagen is ruimte nodig en de mogelijkheid om daarbij fouten te maken. Een snelle veroordeling past daar niet bij. We willen een vernieuwende gemeente zijn die het geloof en het leven van mensen en de gemeenschap tot ontwikkeling brengt.

Kernwaarde 3: Groei

De kernwaarde groei duidt op ontwikkeling, op verandering, op vrucht. De bijbel roept ons op om te groeien in geloof, zowel persoonlijk als gemeenschappelijk. We geloven in duurzame groei, die kwaliteit in zich draagt; groei die zichtbaar mag worden. Bij groeien hoort ook snoeien: correctie is een wezenlijk onderdeel van onze groei; we zijn dus aanspreekbaar.

De gemeente mag groeien in het aantal leden, maar innerlijke groei is even zo belangrijk. We willen mensen niet opjagen om te groeien, hen niet manipuleren. Het wordt geen een-haps-worst en gemeenteleden zijn geen kopieën van elkaar. De groei in de gemeente mag niet worden gedomineerd door jagen naar grote getallen en wildgroei wordt gelijk aangepakt.

Een groeiende gemeente is geënt op Jezus als de wijnstok. De Vader is de landman. In dat besef zijn wij een groeiende gemeente.

2.4 Hoe nu verder?

In dit hoofdstuk is het verlangen van de GKBS uiteengezet. In de volgende hoofdstukken zal worden uitgewerkt hoe dat verlangen werkelijkheid kan worden. Concreet betekent dat, dat we voor een flink aantal aspecten van het gemeente zijn een bepaalde aanpak voorstellen: het te voeren beleid.

Als vertrekpunt geldt de GKBS van nu. Allereerst is daarom gekeken naar wat er in de GKBS aanwezig is; naar wat onze sterke punten zijn of anders gezegd, waarmee we gezegend zijn (het is zeker geen eigen verdienste). Ook is gekeken - denkend aan de balans - naar wat minder goed ontwikkeld is: onze zwakke punten. Vervolgens is de keuze gemaakt aan welke zwakke punten we de komende tijd willen werken: de beleidsterreinen.

Het gedeelte over sterke en zwakke punten zou wellicht een koude, bedrijfsmatige indruk kunnen maken en mensen kunnen ontmoedigen. Maar dat is niet de bedoeling. Het gaat erom een heldere kijk te hebben op de stand van zaken. En dan mogen we zeker niet vergeten dat er in de GKBS een heleboel zegeningen te tellen zijn. Voor een deel vinden we die zegeningen ook terug bij de sterke

punten van onze gemeente (bijvoorbeeld het jeugdwerk en de zegen op de gehouden Alpha cursussen).

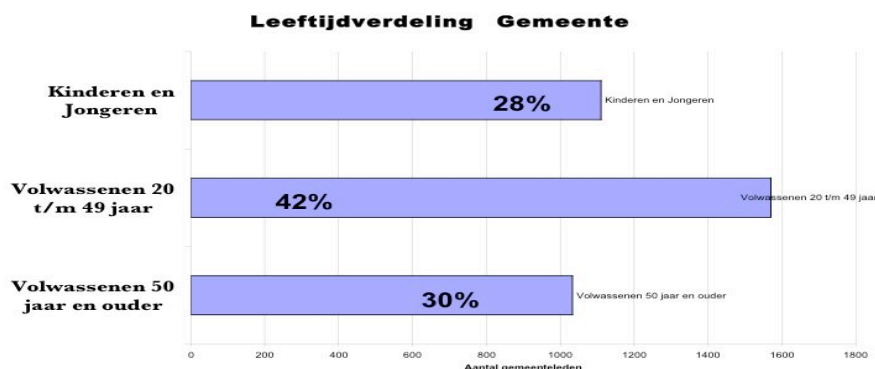
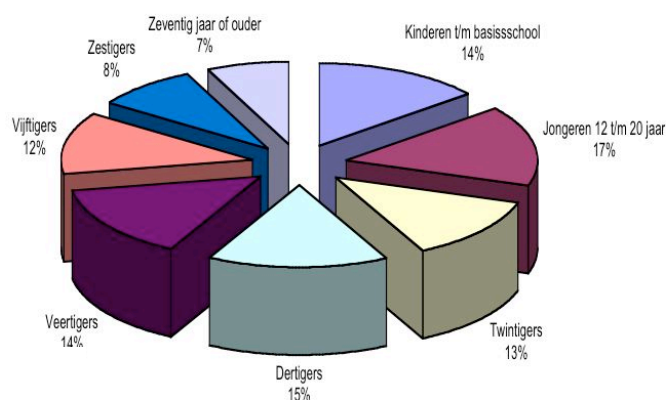
3. De Gereformeerde Kerk van Bunschoten-Spakenburg

In de gedeelten hiervoor hebben we eerst gekeken naar Gods bedoeling met ons en met deze wereld. En daarna ook naar het beeld dat God ons in de Bijbel van de gemeente schetst. We willen dit nu vertalen naar de GKBS en onze lokale situatie.

3.1 Overzicht Gemeente

Met vier (3.5 FTE) predikanten, drie wijken en ruim 3.600 gemeenteleden is de GKBS een van de grootste gemeenten in Nederland. Het kerkelijk bureau heeft ons een aantal gegevens aangeleverd. Dit laat in samenvatting het onderstaande beeld zien:

- 70% van onze gemeente is jonger dan 50 jaar;
- slechts 11% van onze gemeenteleden is 65% en ouder;
- 30% van onze volwassen gemeenteleden is niet belijdend lid;
- 5% van onze gemeenteleden is noch dooplid, noch belijdend lid;
- Onze gemeente telt ruim 1400 gezinnen/huishoudens en circa 3600 leden. Gemiddelde gezinsgrootte is 2,5 (landelijk 2,3).

Meest opvallend het hoge aantal jonge gemeenteleden en het grote aantal gezinnen met thuiswonende kinderen. Opvallend, des te meer omdat deze vertegenwoordiging wel terugkomt in het totale vrijwilligerswerk in de kerk, maar nog onevenredig in de vervulling van de ambten.

3.2 Landelijke en lokale Ontwikkelingen

Onderstaand worden een aantal gebeurtenissen beschreven die zich landelijk of in lokale context voltrekken en de komende jaren invloed hebben op ons gemeentezijn. Dit kunnen kerkelijke of algemene ontwikkelingen zijn. De ontwikkelingen zijn niet uitputtend, maar geprobeerd is de belangrijkste op een rijtje te zetten. De ontwikkelingen worden later in dit rapport in de context van ons eigen functioneren beoordeeld en indien nodig vertaald naar beleidsaandachtspunten.

Ontwikkeling 1: Ambten

De traditionele indeling van het ambt (voorganger, ouderling, diaken) wordt door een deel van de gemeenteleden als verrijkend ervaren maar voor een ander deel wordt zowel lokaal als landelijk het ambt als beknellend en zwaar ervaren. Vooral voorgangers en ouderlingen geven aan dat het takenpakket en de verantwoordelijkheden te zwaar zijn. Constatering is dat de vele gaven en bedieningen die we in de nieuwtestamentische gemeenten zien slechts ten dele worden weerspiegeld

door de drie ambten van predikant, ouderlingen en diaken in de gereformeerde kerkorde. Er ontstaat landelijk een bredere discussie of niet-ambtelijke bedieningen zoals catechese, gebedsleiding en gemeenteopbouw meer aandacht en gewicht moeten krijgen (*kans/bedreiging*).

Ontwikkeling 2: Acceptatie van onderlinge verschillen tussen christenen

Er ontstaat een (impliciet-beleefde) brede evangelisch gerichte beweging binnen de volle breedte van kerkelijk Nederland -ook steeds meer merkbaar in Bunschoten-Spakenburg- met wortels in verschillende tradities, waarin traditionele kerkgrenzen worden gerelativeerd en herkenning wordt gevonden in de kern van het evangelie. Daarnaast ontstaat landelijk (nog wat minder in Bunschoten-Spakenburg) een groeiend besef onder kerken en parakerkelijke organisaties dat ze elkaar nodig hebben, zich op de kern zouden moeten concentreren en in netwerken moeten functioneren om effectief te zijn (*kans*).

Ontwikkeling 3: Breder wordende kloof tussen jong/oud of traditioneel/vernieuwing

Vooral in ons eigen dorp tekent zich, in aansluiting op de vorige ontwikkeling, wel een kloof af in (een groeiende groep) gemeenteleden die graag een meer 'evangelisch-gericht' model willen aanhangen, tegenover de groep die de traditionele manier van kerk zijn wil blijven aanhangen. Er wordt vooral bij de oudere groep (zie ook uitkomsten enquête) veel waarde gehecht aan traditie.

Verskil in standpunten die gaan knellen focussen zich vooral in de viering in de eredienst, vormen van toerusting en taal/woordgebruik in allerlei soorten communicatie (*bedreiging*).

Ontwikkeling 4: Behoeftte aan verdieping en 'kwaliteit' bij christenen

Als tegenwicht aan de belevingscultuur is er onder christenen (ook bij ons in de gemeente) behoefte aan kwaliteit als combinatie van: bijbelkennis; cultuurkennis; het gezin als hoeksteen; leiderschap; persoonlijk geloof en discipelschap, zowel bij jong als oud (*kans*).

Ontwikkeling 5: vorming van de PKN en aandacht voor geestelijke vernieuwing

De ontwikkeling van de protestantse kerk als geheel brengt naast een nieuwe (organisatie) structuur op langere termijn ook nieuwe cultuurinvloeden met zich mee. Historisch gegroeide verbanden met parakerkelijke organisaties als het Dienstencentrum worden losser en de waarde en invloed van nieuwe organisaties zoals het Evangelisch Werkband krijgen bijval (*kans*).

3.3 De mening van de gemeente over onze kerk

In december 2005 is onze gemeente een vragenlijst voorgelegd. Deze vragenlijst belicht een aantal onderwerpen op het gebied van bijvoorbeeld eredienst, pastoraat, diaconaat en veranderingen binnen onze kerk. In totaal zijn 583 enquêtes ingevuld en verwerkt. De uitslag van de enquête is opgenomen als bijlage twee van dit rapport. Een samenvatting van de belangrijkste bevindingen wordt hieronder besproken.

- Vanuit de groep trouwe kerkbezoekers is er voldoende belangstelling voor gespreksgroepen of andere (nieuwe) activiteiten binnen de kerk. Wel wordt gevraagd naar een duidelijke en regelmatige communicatie van het cursusaanbod. De mannen zijn een extra aandachtspunt, evenals de groep van 40-49 jaar.
- Er is voldoende animo om binnen onze kerk met een aantal kleinere gesprekskringen van start te gaan. Daarnaast is er veel animo voor een groot huisbezoek waarbij gemeenteleden worden uitgenodigd bijvoorbeeld twee avonden bij elkaar te komen om een bijbelstudie te doen en over het geloof te praten. Vanuit deze groot huisbezoeken zou eventueel ook een doorstroom kunnen ontstaan naar gespreksgroepen met een frequenter karakter.
- De evangelische liedbundel voorziet duidelijk in een behoefte. De gemeenteleden onder de vijftig (met name de gezinnen met kinderen en de jongeren zelf) geven in meerderheid aan dat het zingen van twee of drie liederen in de dienst uit de bundel te beperkt is en mag worden verhoogd. De mensen die iets minder vaak in de kerk komen zijn nog positiever ten opzichte van de bundel dan trouwe kerkgangers.
- Het zangkoortje voorziet in een behoefte. Echter hier geldt wel dat een deel van de gemeente dit 'gedooft', maar het moet niet elke week terugkomen. Voor een andere groep (gezinnen met

kinderen, minder trouwe kerkgangers) geldt dit juist andersom: zij geven aan dat deze vorm vaker mag terugkomen. Hetzelfde geldt min of meer ten aanzien van het orgel. De meeste gemeenteleden geven aan dat het orgel een belangrijke functie vervult in onze gemeente. Maar bepaalde groepen geven wel aan dat er meer variëteit mag komen in het aanbod van muziekinstrumenten; van praiseband tot dwarsfluit.

- Ook de dienst zelf mag anders, vindt de ene helft van de gemeente (meer jeugd-, kinder- en gezinsdiensten, sing-ins en meer eigen inbreng van de gemeenteleden, etc.). Dit wordt versterkt door de hoge cijfers die gegeven worden aan de speciale diensten. De andere helft van de gemeente vindt dat de kerkdiensten prima worden ingevuld en dat is een mooie opsteker. Een beamer en geluidsinstallatie staan hoog op het verlanglijstje van het merendeel van de gemeente. Alleen de oudere groep is hier aarzelend over of er op tegen.
- Het grootste deel van de gemeente vindt dat het nu prima gaat. Een deel van de gemeente (relatief grote groep ouderen) heeft moeite met de veranderingen in onze kerk. Met name het gevoel dat de traditie te veel overboord wordt gezet.
- Er komen uit de enquête veel spontane reacties op de wens dat de verkondiging en het Woord (meer) centraal moeten staan. Daarnaast veel opmerkingen over meer gastvrijheid en betrokkenheid op elkaar van gemeenteleden.
- Algemeen wordt erkend dat onze ambtsdragers soms een schaaap met vijf poten moeten zijn. Suggesties zijn het terugbrengen van vergaderingen, andere benamingen kiezen voor ouderling en diaken en stage laten lopen.
- De diaconie moet meer zichtbaar worden in de gemeente en mag haar doelen gevoelsmatig wat dichterbij de mensen uitkiezen.
- Ons kerkblad wordt over het algemeen goed gelezen door de vrouwelijke en de oudere gemeenteleden. De jongeren en mannen onder de 50 lezen het vluchtig of vrijwel nooit. Een groot deel van deze groep geeft ook de suggestie om meer te doen met internet, informatie in de dienst (beamer, A4-tje) en/of het kerkblad toegankelijker te maken. Tot slot worden veel waardevolle opmerkingen gemaakt over onze gemeente. Deels is dit zorg om veranderingen of inhoudelijke zaken uit onze gemeente, anderzijds een blijk van waardering voor de huidige gang van zaken.

In de volgende paragraaf vatten we de sterke en zwakke punten in onze gemeente samen.

3.4 Wat gaat er goed binnen de GKBS

Pastoraat

- Fenomeen wijkteam (ouderling/pastoraal medewerker, diaken, wijkdame) werkt goed;
- Pastoraal medewerker, voor sommige gemeenteleden is deze functie laagdrempelig (doordat men niet voor hoeft te gaan in gebed, geen kerkenraadsvergadering hoeft te bezoeken) waardoor deze gemeenteleden eerder genegen zijn om dit ambt te aanvaarden.

Kerkdienst/Zondagse eredienst

- Op zondag worden de kerkdiensten goed bezocht. Vooral de ochtenddiensten geven volle kerken. De avonddiensten worden minder bezocht;
- Themadiensten zoals jeugddiensten, singins en andere bijzondere diensten voorzien in een behoefte;
- Twee kerkgebouwen;
- Evangelische liedbundel werkt verrijkend en inspirerend tijdens de kerkdiensten;
- Voorzingskoor helpt de gemeente tijdens de kerkdienst bij het instuderen van de nieuwe liederen
- Kindernevendienst.

College diakenen

- Geen gebrek aan diakenen; gemeenteleden zijn eerder genegen om het ambt van diaken op zich te nemen dan het ambt van ouderling.
- Activiteitengericht, voorbeeld hiervan is de jaarlijkse bejaardenmiddag en de samenwerking met de Nassau-kerk in Amsterdam, Schutsluis en sponsoring projecten zoals stichting De Hoop

- Saamhorigheid is groot onder het college van diakenen.
- Onderdeel van het wijkteam; afstemming onderling

Geestelijk leven

- Thema- en Wijkavonden.
- Gemeentezondag
- Vrouwen- en mannenverenigingen.
- Zondagsrust.
- Verlangen naar geestelijke groei en toerusting.
- Aanvang met Alpha cursussen.
- Huis- en doop catechese.
- Start gebedsgroep

Organisatie

- Financieel gezond.
- Veel vrijwilligers.
- Voldoende animo bij invulling kerkrentmeesterschap
- Bestuurservaring, structuur en organisatie.
- Gebouwen en faciliteiten.
- Staat open voor vernieuwing.

Jeugd

- Enthousiasme
- Activiteiten die door de jeugd worden georganiseerd. Activiteiten hebben een positieve uitstraling op het gemeente zijn.
- Veel vrijwilligers.
- Kindernevendienst, Rock Solid, Jeugddiensten.

3.5 Wat zijn de wensen/punten ter verbetering binnen de GKBS

Pastoraat

- Er zijn te weinig ambtsdragers, ieder jaar is het weer moeilijk om gemeenteleden bereid te vinden om het ambt van ouderling op zich te nemen.
- Nieuwe ambtsdragers worden onvoldoende gecoacht en getraind op het ambt. Daarnaast is er onvoldoende overdracht met betrekking tot de informatie over de wijk waar men verantwoordelijk voor is.
- Hoge drempel voor gemeenteleden om het ambt van diaken of ouderling op zich te nemen.
- Te grote werkdruk voor de predikanten.
- Huisbezoek, is de vorm nog van deze tijd? Pastoraat blijft hangen in traditie.
- Meer predikanten, waardoor meer pastoraat kan worden geboden aan gemeenteleden.

Kerkdienst/Zondagse eredienst

- Ontbreken van goede audio/visuele middelen.
- Geen of weinig variatie in de liturgie.
- Betrokkenheid van gemeenteleden tijdens de dienst.
- Kerkdienst en woordgebruik van predikanten wordt niet als eigentijds ervaren.
- Te weinig aandacht voor jongeren en oudere jongeren (<50 jaar).
- Te weinig differentiatie van kerkdiensten. Te weinig aanbodgericht.
- Te weinig variatie in muziek, alleen orgelmuziek.
- Koster/gastheer van de kerk.
- Meer interactie met en door gemeente tijdens de kerkdienst (zang, gebed, etc).

Diaconie

- Diaconie is te onzichtbaar voor de gemeente. Diaconie werkt vanuit haar doelstelling achter de schermen. Er kan een betere voorlichting naar de gemeente plaatsvinden zodat de gemeente meer betrokken wordt bij die activiteiten.
- Training & coaching van diakenen.
- Drempel voor gemeenteleden om de diaconie om hulp te vragen is nog te hoog.

Geestelijk leven

- Meer betrokkenheid en gemeenschap. Er is een bepaalde lauwheid binnen de GKBS.
- Meer toerusting en coaching, bijvoorbeeld bij geloofsopvoeding en catechisaties.
- Meer openheid m.b.t. persoonlijke geloofservaring en relatie tot God.
- Meer Alpha cursussen en bijbelstudiegroepen.
- Meer aandacht voor het gebed. Er heerst veel schroom om voor te gaan in gebed.
- Kerkelijk versus Christelijk.
- Begeleiding na belijdenis en belijdeniscatechisatie.

Organisatie

- Kleinere groep oudere gemeenteleden draagt financieel de zwaarste lasten.
- Begeleiding en coaching van ambtsdragers en vrijwilligers.
- Te weinig samenwerking met andere kerken/gemeenten op geestelijk en pastoraal vlak.
- Beheer van competenties en talenten binnen onze gemeenten.
- Communicatie/PR naar de omgeving, buiten de muren van onze gemeente.
- Kerkelijk reglement.

Jeugd

- Ontbreken multimediale middelen.
- Aansluiting van programma's en onderdelen op elkaar (Rock solid, Huiscatechese)
- Bepaalde catechesevormen voldoen niet en kunnen anders ingevuld worden.
- Kinderen en jongeren voelen zich niet aangetrokken tot de zondagse eredienst.
- Betrokkenheid van de jeugd bij de gemeente is laag.
- Bijbelkennis en pastoraat zijn onvoldoende bij leiding.
- Coaching en begeleiding van vrijwilligers.

4. Waar we aan willen werken

Op grond van de analyse van sterke en zwakke punten en de lokale en landelijke ontwikkelingen die in de vorige paragrafen zijn beschreven zijn een aantal dingen uitgekozen waar we in eerste instantie aan willen werken. Dit zijn de beleidsterreinen.

Wij benadrukken dat de voorgestelde beleidsontwikkelingen niet in een of twee jaar 'af' moeten zijn. Het tijdspad beslaat veel langer en we zullen dan ook niet alles tegelijk kunnen oppakken.

De gekozen beleidsterreinen zijn de volgende:

1. Gemeenteopbouw algemeen
2. Geestelijk leven
3. Kerkdiensten
4. Pastoraat
5. Jeugdpastoraat
6. Diaconaat
7. Organisatie en structuur van de kerk
8. Evangelisatie

De intentie van de gestelde doelen is om datgene wat we beschreven hebben als verlangen van de GKBS te vertalen in zo concreet mogelijke acties en zo meer en meer Gemeente in Balans te worden. De uitwerking van deze terreinen zal waarschijnlijk door diverse (bestaande) werkgroepen en commissies gebeuren. Zie het gedeelte over "Uitvoering". De voorgestelde adviezen worden uitgewerkt in een beslisdocument voor kerkenraad en gemeente.

4.1. Gemeenteopbouw algemeen

Doelen:

- Zorgdragen voor het toetsen, ontwikkelen en uitvoeren van de geformuleerde beleidsterreinen
- Breed draagvlak creëren voor veranderproces binnen gemeente

De commissie doet de volgende aanbevelingen om deze doelen te helpen realiseren:

Uitbreiding Beleidscommissie; Commissie Gemeenteopbouw

Het lijkt ons te kwetsbaar om de geformuleerde beleidsterreinen 'zomaar' aan de daarvoor bestemde commissies of personen te sturen met het verzoek hiermee aan de slag te gaan. Dat willen wij als commissie deels best begeleiden. De huidige beleidscommissie moet na goedkeuring van het rapport dan ook niet worden ontbonden. Wel zou een andere samenstelling kunnen ontstaan die zijn oorsprong heeft in het aantal beleidsterreinen waarop de komende jaren gestuurd wordt. Ook kan de naam van de commissie veranderd worden in 'Commissie Gemeenteopbouw'. Wij stellen zonder namen te noemen deze commissie voor als afvaardiging van:

- het moderamen (voorzitter van de beleidscommissie, zie ook volgende punt)
- een vertegenwoordiger uit elk van de wijkraden (ouderling)
- een vertegenwoordiger van de diaconie
- een vertegenwoordiger van de jeugd
- een vertegenwoordiger van de kerkrentmeesters
- een vertegenwoordiger van de redactie / communicatiecommissie (zie ook volgende punten)

Verankering gemeenteopbouwtraject in moderamen en kerkenraad

Het gevaar bestaat dat de commissie te veel op zich komt te staan of dat de aandacht in de kerkenraad voor gemeenteopbouw verslapt. Daarnaast ontwikkelt beleid zich ook en eisen veranderingen en reacties hierop nauwkeurige afstemming. Wij stellen dan ook voor dat het moderamen gedurende minimaal 3 jaar een afgevaardigde van de beleidscommissie in zowel de moderamenvergadering als de kerkenraadsvergadering toevoegt om processen optimaal op elkaar te laten aansluiten. De vertegenwoordiger hiervan is tevens voorzitter van de commissie Gemeenteopbouw. Hij of zij wordt daartoe tevens benoemd als ambtsdrager met een speciale functie.

Redactieraad / Commissie Communicatie

De communicatie met gemeenteleden verloopt nu grotendeels via kerkblad, ouderlingenbezoek of kansel. Daarnaast blijkt ook uit de recent gehouden enquête wij dat een belangrijk deel van onze jongeren en in bijzonder de mannen niet aangesproken worden door het kerkblad. Wij pleiten er voor dat de huidige redactie van het kerkblad wordt uitgebreid met twee à drie personen die de volgende doelstellingen meekrijgen voor de komende twee jaar:

- het opzetten, onderhouden en promoten van een website voor en door de gemeente (redactieformule hiervoor toetsen aan kernwaarden en beleidsuitgangspunten)
- het uitgeven van een tweewekelijkse of maandelijkse nieuwsbrief naar onze gemeenteleden, die extra aandacht besteedt aan punten rond het veranderproces
- het kerkblad restylen en aanpassen aan jongere groep lezers en mannen zonder de oudere lezer het gevoel te geven dat iets van hen wordt afgepakt
- stukken vanuit de beleidscommissie op een goede manier vertalen naar de gemeente. Dit kan via een stuk in een kerkblad, maar ook door een presentatie (om af te lezen of via de beamer) te maken om 's zondags in de kerk door een gemeentelid te behandelen
- minder informerend en meer enthousiasmerend schrijven over de hele breedte van onze kerkelijke activiteiten. Dit kan best van andere commissies komen, maar er moet ergens een stuk (eind)redactie plaatsvinden.
- helpen bij vertalen van communiceren in kerktaal, naar gewone mensentaal

De verantwoordelijkheid en hoofdredactie van deze commissie verschuift de komende drie jaar van die van kerkrentmeesters naar de commissie gemeenteopbouw. De voorzitter van deze commissie vervult hiermee dan het 'hoofdredacteurschap'. Dit zou de scriba kunnen zijn van de kerkenraad. Er wordt daarnaast een eindredacteur aangesteld voor wekelijkse gang van zaken.

Binnen de beleidscommissie is de voorzitter primair aanspreekpunt en verantwoordelijk voor ontwikkeling van dit beleidsterrein.

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein gemeenteopbouw	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking	Besprekingspunt /Agenda Kerkenraad
Omvorming Beleidscommissie naar Projectgroep Gemeenteopbouw (PJGO)	1	apr-02	Beleidscommissie	mrt-02
Verankering gemeenteopbouwtraject in moderamen en kerkenraad	1	jul-02	Moderamen	april/mei 06
Samenstelling projectgroep Gemeenteopbouw: • het moderamen (voorzitter van de beleidscommissie) • een vertegenwoordiger uit elk van de wijkraden (ouderling) • een vertegenwoordiger van de diaconie • een vertegenwoordiger van de jeugd • een vertegenwoordiger van de kerkrentmeesters • een vertegenwoordiger van de commissie eredienst • een vertegenwoordiger van de redactie / communicatiecommissie	1	jul-02	Moderamen	april/mei 06
Redactieraad / Commissie Communicatie	2	aug-02	PJGO	Niet nodig

4.2. Geestelijk leven

Doelen:

- Bewustwording en verlangen stimuleren van groei en heiliging in zowel persoonlijk als gemeentelven
- Trainen en coachen van gemeenteleden in leiding geven
- Stimuleren van bijbellezen en gebed in gezin en persoonlijke leven
- Aandacht gaan krijgen voor elkaars geloofsgroei en persoonlijke heiliging

Toelichting

Wil een gemeente groeien, dan moeten ook de gemeenteleden groeien. In de huidige tijd is er niet zo veel aandacht voor groei. We zijn al blij als de gemeenteleden de diensten bezoeken. De Bijbel geeft echter duidelijk aan dat een gebrek aan groei achteruitgang is en dat we moeten groeien naar vaster voedsel. We moeten elkaar in de gemeente helpen in de groei en ons er niet bij neerleggen als mensen niet groeien. Er moet daarvoor een bewustwording komen dat groei noodzakelijk is. Daarnaast moeten we een structuur hebben waarin we elkaar kunnen stimuleren om te groeien. Hiervoor is een nauwe relatie noodzakelijk. Je moet elkaar goed kennen, om te weten, te zien en te bespreken wat geestelijke groei is. Dan zijn kleine groepen nodig die een hechte band hebben, omdat je in grote groepen te weinig van jezelf bloot geeft.

De commissie doet de volgende aanbevelingen om deze doelen te helpen realiseren:

Stimuleren en faciliteren van uitbouw van kleinere kerngroepen

Momenteel zijn een aantal kleinere groepen in onze gemeente actief. Wij kennen de vrouwenverenigingen, de mannenvereniging, de alphacursus en het vervolg hierop, de bijbelstudiegroep van Ds. Vegh en de verschillende jeugdactiviteiten gericht op catechese.

We stellen voor een flexibel systeem van kleine groepen aan te houden. Met flexibel bedoelen we dat er niet dominante vorm ontstaat, maar dat er verschillende groepen kunnen ontstaan die de principes van kleine groep kunnen waarmaken, dus mannenverenigingen, gebedskringsen, bijbelkring, etc.

Om voor de gemeente overzicht in het aanbod te brengen stellen wij voor de volgende indeling aan te houden, afgestemd op verschillende doelgroepen binnen onze gemeente:

a. Alphacursussen

Gericht op mensen die God zoeken. Dit kunnen mensen zijn buiten onze gemeente, maar ook nadrukkelijk mensen die binnen onze gemeente God en het evangelie opnieuw willen leren ontdekken.

Wij bevelen aan om de cursus wel zoveel mogelijk langs de oorspronkelijke lijn te volgen (vasthouden aan materiaal, aan gezamenlijke maaltijd, etc.). Dat is nu niet het geval.

b. Gemeentegroei groepen volgens model Evangelisch Werkverband

In het onderwijs van Jezus ontdekken we drie cirkels van mensen om Hem heen. Jezus sprak tot grote groepen, bijv. spijziging van de 5000. Hij sprak ook met individuen, bijv. de Samaritaanse

vrouw. Daarnaast had Jezus een kleine groep mensen om Zich heen verzameld, de discipelen, met wie Hij de dingen van de Vader besprak. Ook in ons geestelijk leven kunnen we deze drie cirkels terug vinden. Op zondag ontmoeten we elkaar als de 'grote gemeente', die bijeenkomt om de lofzang te zingen en het Woord te horen. We kennen ook het persoonlijke gebed en Bijbellessen. Maar ook voor ons is die 'tussenschakel' tussen het persoonlijke en het massale van belang: de kleine groep. Of om het wat ruimer te zeggen: een kleine groep (bestaande uit min. 7 en max. 15 personen), die regelmatig samenkomt om met elkaar Gods Woord te lezen en het persoonlijke geloof en alledaagse dingen te delen.

Wij menen dat het faciliteren en stimuleren van deze kleine groepen uitermate belangrijk is voor een gezonde gemeente. Het is ons verlangen dat kleine groepen straks als vaste kernen in de gemeente opereren, waar mogelijk gekoppeld aan de wijken (zie ook beleidsterrein organisatie).

Vooralsnog willen wij het model dat al in veel PKN-gemeenten wordt gehanteerd overnemen: het gemeentegroei-groepmodel van het Evangelisch Werkverband(EW). Uit de toelichting van het EW:

De gemeente groei groep is een vorm van gemeenteopbouw en bestaat uit kringen die 1 maal in de veertien dagen bijeen komen om: Luisterend naar Gods Woord; Sprekend over geloof en leven; Biddend en zoekend, met elkaar te groeien in geloof. Onze roeping om elkaar te bemoedigen en op te bouwen, elkaar te leren en aan te sporen tot goede werken.

1 Thess. 5:11 en Hebr. 10:24;Col. 3:16 zegt ons: Het woord van Christus wone rijkelijk in u, zodat gij in alle wijsheid elkander leert en terecht wijst en met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen zingende, Gode dank brengt in uw harten. En Joh. 13:34 en 35:1 Petr. 4:10: Dient elkander, ieder naar de genade gave, die hij ontvangen heeft, als goede rentmeesters over de velerlei genade Gods. Onze roeping om in woord en daad het Evangelie te verbreiden.

Zie Rom. 15:18.Matth. 28:19 leert ons: Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb.

Het gespreksmateriaal wordt vanuit het Evangelisch Werkverband speciaal voor de gemeente groei groepen ontwikkeld en is toegankelijk en rekening houdend met de protestantse traditie.

Wij stellen voor veel voorlichting over deze vorm te geven naar de gemeente en daarnaast een test te doen om het huidige ouderlingenbezoek van eenmaal per jaar te vervangen door deze methode. Gemeenteleden wordt dan de keuze geboden om een aantal malen per jaar bij elkaar te komen in kleine groepen aan de hand van een onderwerp (materiaal EW). De ouderling, wijkdame en/of diaken zijn hierbij dan aanwezig (bij voorkeur, maar kunnen ook actieve gemeenteleden zijn zonder ambt). Een van hen is gespreksleider.

Wij stellen voor dat de wijkraadvertegenwoordigers die zitting hebben in de beleidscommissie deze cursusvorm verder uitwerken. De predikanten wordt verzocht deze cursusvorm als belangrijk toerustingsinstrument naar de gemeente regelmatig in de preek te ondersteunen.

c. Vrouwen- en Mannenverenigingen

Deze verenigingsvorm is al een van de peilers van ons geestelijk leven binnen onze gemeente. Wij realiseren ons dat er overlap bestaat tussen de 'gemeentegroei-groep' en andere cursusvormen en de mannen- en vrouwenverenigingen. Dat is natuurlijk niet erg en we pleiten er dan ook voor deze verenigingen te laten voortbestaan in de huidige vorm.

We pleiten er wel voor dat deze verenigingen uiteindelijk wel meer verbondenheid en aansluiting krijgen in het totale gemeentemodel. Een aantal vrouwenverenigingen is redelijk zelfstandig. Daar is op zich helemaal niks mis mee, maar zij vertegenwoordigen wel een achterban. In de opbouw van de gemeente lijkt het ons wijs om binnen deze groepen draagvlak te krijgen voor veranderprocessen in de gemeente en hen in te schakelen in het gebedswerk (zie punt e).

Daarnaast willen wij stimuleren dat deze verenigingen ook met ander cursusmateriaal en andere geloofsgenoten in aanraking komen. Op landelijk gebied wordt vrouwenwerk op diverse plekken ondersteund aan de hand van cursussen, koffieochtenden of conferenties.

Wij stellen voor dat er vanuit de kerk een 'subsidiepotje' komt waarbij vrouwenverenigingen een korting ontvangen als wordt deelgenomen aan geloofsopbouwende activiteiten gericht op vrouwen buiten de plaats.

Wij stellen ons voor dat preses van verenigingen regelmatig worden uitgenodigd in de commissie gemeenteopbouw voor meningsvorming en om gedachtegoed te bespreken.

d. Cursussen gericht op speciale doelgroepen

We denken hierbij aan thema's rond huwelijk, doop, mediation (verzoening), belijdenis en rouw. Maar ook verdiepende cursussen op het gebied van geloofszaken.

Een deel van deze cursussen wordt al aangeboden (doop, belijdenis) en kan blijven bestaan. Wel pleiten wij voor een betere wisselwerking tussen de ontwikkeling en uitvoering van deze cursus met kerkenraad en catecheet.

Het ontwikkelen van nieuwe cursussen rond bijvoorbeeld huwelijk is gewenst, maar gezien de ambitie van onze gemeente is het niet voor de hand liggend dat van gemeenteleiders kan worden verwacht (het zijn vaak dezelfde mensen) dat zij ook hier de komende tijd materiaal voor ontwikkelen. Gelukkig is er landelijk veel cursusaanbod rond allerlei thema's. We noemen landelijke cursussen vanuit het Dienstencentrum en het Evangelisch Werkverband (verbonden aan PKN), maar ook cursusaanbod vanuit andere lokale gemeenten kan best aanvullend werken op onze eigen vormen. Daar hoeven we als kerk niet per definitie benauwd voor te zijn.

Net als bij vrouwenverenigingen stellen we voor als kerk geld te reserveren en een 'stimulatiekorting' aan te bieden aan gemeenteleden om hieraan deel te nemen.

Een voorbeeld is dat we jonge stellen die van plan zijn te trouwen of pas getrouwd zijn vragen (bv als opvolging van belijdenis) deel te nemen aan een huwelijkscursus die door diverse organisaties wordt aangeboden. Je kunt in trouwgesprekken mensen actief stimuleren hieraan deel te nemen en hen een korting namens de kerk aanbieden. Zo kunnen we toch deels onze verantwoordelijkheid nemen als het gaat om onze bezorgdheid rond het hoge aantal echtscheidingen bij jong gehuwden. Uiteraard is het streven om op termijn zelf cursusaanbod te hebben rond een aantal thema's.

Promotie van dit soort aanbod is bij uitstek taak voor een commissie communicatie. Een digitale nieuwsbrief met een 'link' naar het aanbod kan een effectieve manier zijn om gemeenteleden hier kennis mee te laten maken.

e. Stimuleren Gebedswerk

Er is in de geschiedenis van de kerk nog nooit een opwekking geweest, die niet op de knieën is begonnen. Gebed is de motor voor de geestelijke vernieuwing van ons eigen leven én voor de geestelijke vernieuwing van de kerk. Waar zijn de mensen, die in deze haastige wereld de rust kunnen vinden om 'te bidden en Gods aangezicht te zoeken'?

Als geestelijke vernieuwing alleen langs de weg van gebed gerealiseerd kan worden, dan is het van groot belang, dat in onze kerken een gebedsbeweging op gang komt. We menen dan ook dat het goed is om gebed als bediening opnieuw leven in te blazen. Niet als nieuw 'ritueel' maar als krachtig instrument om met God te communiceren en daarbij te luisteren naar wat hij ons te zeggen heeft. Handreikingen hiervoor:

- Meer gebruik maken van de voorbede in eredienst. Wij kennen het bezwaar van enkele gemeenteleden hiertoe, maar menen dat concrete voorbede voor personen of families de onderlinge gemeenteband versterken
- Gemeenteleden zelf meer inschakelen in gebed tijdens eredienst (zie beleidsterrein eredienst)
- Stimuleren gebedsgroepen (in principe wordt dit ook verankerd in de visie op de gemeentegroep, maar losse gebedsinitiatieven zijn uiteraard prima)
- Stimuleren communicatie rond gebed (nieuwsbrieven, kerkblad (gebeurt grotendeels al))
- Actief deelnemen aan landelijke initiatieven rond gebed zoals gebedsweek in januari en de 10-dagentijd rond Pinksteren. Gestimuleerd vanuit de kerkenraad.

f. Training gemeenteleiders

Als we als gemeente in de toekomst geestelijk willen blijven groeien is het ook zaak minder afhankelijk te worden van een aantal enthousiaste gemeenteleden en drie of vier predikanten. Wij menen dat een investering in (jonge) visionaire leiders de komende jaren waardevol en vruchtbaar kan zijn. Leiders, die onze kerk een nieuwe richting willen geven en zich met geloof, visie en geduld willen inzetten. In eerste opzet is ons idee hierbij het volgende:

- Samenstellen groep leiders (10 a 15) vanaf 2^e helft seizoen 2006/2007;
- Cursusmateriaal selecteren (gebruik maken van bestaande cursussen);
- Persoonlijke 'coach' uit onze kerk benoemen die groepje onder zijn hoede neemt. Bijvoorbeeld de predikant of een (jeugd)ouderling.

Daarnaast menen wij dat ook zowel de bestaande groep ouderlingen als onze predikanten best meer 'gecoacht' mogen worden. Dit is een taak van het moderamen.

g. Stimuleren bijbelgebruik gezin en persoonlijk leven

Bestaand aanbod als de GSK-dienst uiteraard in stand houden. Als aanvulling doen wij de volgende handreikingen:

- Een samenvatting van de preekinhoud en de dienst na de dienst ter beschikking stellen aan de gemeente zodat mensen met de tekst de week erop aan de slag kunnen (predikanten / commissie communicatie)
- Overgaan tot het standaard lezen uit de nieuwe Bijbelvertaling in de preken, cursusmateriaal en in communicatie*. Dit is uiteraard geen verplichting; ook andere bijbelvertalingen hebben een grote rijkdom in zich. Wij menen echter dat de nieuwe visueel ingestelde generatie in de regel minder moeite heeft met de NBV dan met de vertaling uit 1951.
- Meer handreikingen doen in kerkblad en op website

**Is inmiddels door kerkenraad besloten om m.i.v. september 2007 de NBV te gaan gebruiken.*

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein geestelijk leven	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking
Opzetten Gemeentegroepgroepen:	1	Aug-06	
Alphacursus langs oorspronkelijke lijn uitbouwen	2	eerstvolgende cursus	
Aansluiting vrouwenverenigingen in proces gemeenteopbouw	4	Aug-06	
Aansluiting vrouwenverenigingen in proces gemeenteopbouw	4	Aug-06	
Cursussen gericht op special doelgroepen	2	Q1 2007	
Gebedswerk en stimuleren bijbelgebruik	3	Q3 2007	
Training gemeenteleiders	3	Q3 2007	

4.3. Erediensten

Doelen :

- Vernieuwing van liturgische vormen, met respect voor de generatie die weinig wil veranderen
- Ondersteuning door eigentijdse multimediale techniek
- Muziek en Zangleiding in handen van gemeentelid (wellicht nieuwe ambtsdrager)
- Coaching predikanten om betere aansluiting te krijgen met gemeenteleden die zich minder positief uitspreken over de erediensten, liturgie en de preken

Toelichting

Een sketch, een videoclip op een beamer als onderdeel van een kerkdienst. Dat is geen modieus gedoe en ook geen wereldgelijkvormigheid. Immers: God zelf trekt van alles uit de kast om zichzelf aan ons te openbaren. Maar als je zulke middelen gebruikt, doe het dan goed.

Creatieve werkvormen verduidelijken of verdiepen een bijbelse boodschap. Een creatieve werkvorm in de kerk is een middel en geen doel. God wil en kan het gebruiken om door zijn Geest mensen te overtuigen. De motivatie om een boodschap over te brengen wordt ontleend aan het belang van die boodschap. Als we ervan uitgaan dat Gods boodschap van levensbelang is voor iedereen, rijst de vraag hoe die boodschap dicht bij het hart van mensen gebracht kan worden.

We rekenen er mee dat mensen / gezinnen in verschillende fasen van hun leven of van hun geloofsontwikkeling andere behoeften hebben die in dezelfde gemeente kunnen worden vervuld.

De commissie doet de volgende aanbevelingen om deze doelen te helpen realiseren:

Instellen commissie Eredienst

Binnen de kaders van onze gemeente kunnen er bewust kerkdiensten met een verschillend karakter worden georganiseerd. De commissie eredienst heeft de structurele taak de kerkdiensten te

vernieuwen. Dit is een brede en geen gemakkelijke taak omdat langs veel bestaande verbanden heen moet worden gemanoeuvreerd. Denk bijvoorbeeld aan de regiefunctie die nu in handen ligt van de predikant als het gaat om het samenstellen van de dienst. Maar ook voor koster en gemeenteleden zelf zijn veranderingen in de structuur niet altijd welkom.

De commissie eredienst begeleidt en ontwikkelt onderstaande beleidsterreinen en heeft de eerste twee jaar zitting in de commissie Gemeenteopbouw. Hierna kan worden bekeken of de commissie als afvaardiging in de bestaande kerkenraad plaatsneemt.

Het verdient daarnaast aanbeveling om als eindverantwoordelijke een nieuwe ambtsdrager aan te stellen, speciaal belast met deze taak.

De commissieleden kunnen grotendeels een afvaardiging zijn van bestaande commissies als Jeugddiensten, Bijzondere diensten, Rejoice, Kerkkoortje, etc. Het budget voor bijzondere diensten, Rejoice, Kerkkoortje, etc. valt onder de verantwoordelijkheid van deze commissie plaats.

Geleidelijk aanbieden van nieuwe erediensten naast de huidige diensten

Wij pleiten ervoor om de vernieuwing van de eredienst op te zetten zonder te tornen aan de 09:30 diensten in zowel de Zuider- als Adventkerk. Het is aan de commissie eredienst om hier met voorstellen te komen, maar als richting denken wij aan het volgende model:

- per januari 2007 eenmaal per maand aanbieden van een gezinsdienst in de adventkerk om 11:00 aansluitend aan de gewone dienst in de Adventkerk. Wij realiseren ons dat voor de katholieke kerk op dit tijdstip dan naar een alternatief moet worden gezocht, maar wij menen dat de Adventkerk als kerk veel meer mogelijkheden heeft om nieuwe liturgische vormen in toe te passen. Daarnaast menen wij dat gemeenteleden die deze diensten willen bezoeken minder moeite hebben met de Adventkerk als vaste kerk voor dit soort diensten. Als er veel belangstelling is voor deze diensten en het is voor de commissie en predikanten behapbaar dan deze diensten uitbreiden naar hogere frequentie.
- per het nieuwe seizoen eenmaal per maand of 6 weken de bestaande singin verschuiven naar het normale avondtijdstip

In bijlage d. is bovenstaande visie verder uitgewerkt (update november 2007)

Bij themadiensten zangdienst in handen van commissie eredienst.

Binnen het nieuwe model van erediensten verdient het de aanbeveling de zangleiding in handen te geven van de commissie eredienst. Muziek en zang zijn essentiële onderdelen van de dienst. Naast het orgel (dat in de ogen van de gemeente een belangrijke plek moet blijven behouden in onze gemeente) pleiten we enerzijds voor meer variatie in instrumenten. Deels met het orgel, deels door andere instrumenten. Daarnaast menen wij dat de balans in het zingen uit het liedboek en die van de Evangelische bundel niet in verhouding is. De EB voorziet duidelijk in een behoefte bij een grote groep gemeenteleden, zoals ook uit de enquête naar voren is gekomen. Wij menen dat het accent in het nieuwe model op de bundel mag liggen. Daarnaast bevelen wij aan binnen dit model ook aan de slag te gaan met de onlangs uitgegeven bundel met nieuwe psalmberijmingen.

Multimediaal Centrum

Er is al veel gesproken over een permanent gebruik van de beamer in de kerken. Wij menen dat het goed is de techniek en opstelling in zijn geheel onder de loupe te nemen. Een eerste inventarisatie van de wensen:

- Vaste krachtige beamer in Adventkerk en Zuiderkerk (vermoedelijk 2)
- Laptop en laptopaansluiting in beide kerken o.a. voor bedienen presentaties op beamer
- Wireless internetaansluiting in Adventkerk (inclusief zalen)
- Vaste geluids-installatie in Adventkerk
- Opnameapparatuur voor branden CD's ter vervanging/aanvulling cassette
- Kerktelefoonstelsel
- Mengpaneel in Adventkerk
- Vaste nieuw in te richten ruimte in de kerk voor bediening laptop, geluidsbediening, etc.
- Een technicus om e.e.a. te bedienen voor/tijdens/na de dienst.
- Podium in de Zuiderkerk.

Coaching Predikanten in de verkondiging van het Woord

Er worden de laatste tijd nogal wat vraagtekens bij de prediking gezet, zo blijkt ook uit onze enquête. Toch geloven wij dat de prediking meer dan ooit belangrijk is voor de opbouw van de gemeente van Christus.

Wij geloven dat Gods Geest daarbij de prediking volop gebruikt om mensen te veranderen en gemeenten te vernieuwen. Met Paulus zeggen wij: het geloof is door het horen van het verkondigde Woord van God (Romeinen 10). Daarbij belijden wij dat het hart van Gods Woord en de kern van ons preken Christus is. Wij willen en moeten onze predikanten blijven inspireren, motiveren en nieuwe wegen zoeken om Gods Woord in de kracht van de Geest overtuigend te verkondigen in de huidige cultuur. Een prediking gebaseerd op de Bijbel, geconcentreerd op Jezus Christus. Een verkondiging gericht op persoonlijke overgave en toewijding aan God. We staan voor preken:

- dichtbij het Woord: een heldere boodschap vanuit de Schrift voor het dagelijks leven;
- dichtbij het gemeentelid: een preekstijl die de hoorder boeit en meeneemt door dit bijbelgedeelte;
- dichtbij jezelf: laat dat wat je verkondigt eerst zo door je heen gaan dat het een spreken van hart tot hart wordt.

Naast gesprekken, gebed voor (waar wij als gemeente regelmatig in te kort schieten) en discussie met de predikanten willen wij hen stimuleren tot het volgen van gerichte cursussen. Wij bevelen aan de predikanten de komende jaren bijvoorbeeld het traject 'passie voor preken' te laten volgen waar wij veel goede reacties op hebben gehoord van andere kerken in het land.

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein eredienst	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking
Instellen en uitbouwen commissie eredienst	1	Q3 2006	
Aanbieden van nieuwe gezinsdiensten	4	Q4 2007	
Aankoop/ontwikkeling multimediaal centrum	2	Q1 2007	
Coaching predikanten	3	Q1 2007	
Singin verschuiven naar tijdstip avonddienst en hiermee een reguliere kerkdienst laten vervallen	3	Q1 2007	

4.4 Pastoraat

Doelen:

- Gericht zijn op de ontmoeting met God en beseffen dat God een persoonlijke relatie met ons wil hebben;
- Andere invulling van pastoraat en huisbezoek door ouderling m.b.v opzetten van gemeentegroei groepen en stimuleren deelname aan bijbelkringen of gebedsgroepen. (zie 5.2.). Bijzondere aandacht voor huwelijks- en kinderpastoraat (kinderdiensten, clubs, kindernevendienst, zondagsschool);
- Inschakelen gemeenteleden bij pastoraat waardoor predikanten en ouderlingen worden ontlast;
- Training en toerusting ouderlingen en pastoraal medewerkers;
- Beroepen 5e predikant of gemeentewerker.

Wat is pastoraat?

Een van de centrale taken van de ouderling is vanouds het pastoraat. Het gaat dan om de zorg voor mensen, bijvoorbeeld in ziekenbezoek of (groot) huisbezoek. Maar wat is verantwoord pastoraat? Wat is eigenlijk pastoraat? Is het een geestelijk gesprek? Is het een vorm van hulpverlening?

De antwoorden op deze vragen spreken niet vanzelf. Toch is het zinvol stil te staan bij de vragen, omdat het antwoord grote invloed heeft op het pastorale beleid. Het bepaalt bijvoorbeeld de taakverdeling tussen predikanten, ouderlingen, pastoraal medewerkers en vrijwilligers. Het komt neer op de vraag naar de pastorale verantwoordelijkheid. Wat betekent die eigenlijk en hoe kan er invulling aan worden gegeven?

De vraag wat pastoraat is wordt nooit in het algemeen beantwoord. We komen de betekenissen op het spoor door de raakvlakken te bekijken. Die raakvlakken liggen voor het pastoraat enerzijds in de

andere kerkelijke activiteiten, anderzijds in de andere vormen van zorg voor mensen.

De overeenkomst met andere kerkelijke activiteiten ligt in het verhaal van God. Het gaat in een pastorale ontmoeting om dat verhaal van God. Het verschil met die andere activiteiten in de kerk is dat het verhaal van concrete mensen in het pastoraat veel meer op de voorgrond staat.

Natuurlijk gaat het ook in de preek over mensen, maar dan meer in het algemeen. In de catechese gaat het over het leerproces van individuen, maar altijd in relatie tot dat grote verhaal.

In het pastoraat staat dat persoonlijke verhaal in relatie tot God helemaal voorop. Pastoraat is dus gekenmerkt door die dubbele focus op het verhaal van mensen en op het verhaal van God.

Onderlinge zorg en vrijwilligers

Veel van wat er over pastoraat geschreven wordt gaat vooral over professioneel pastoraat. In de praktijk echter wordt het meeste pastoraat door ambtsdragers gedaan. Soms krijgen die daarvoor training en toerusting, maar lang niet altijd.

Men kan zelfs zeggen dat het meeste pastoraat niet georganiseerd wordt, maar gewoon gebeurt waar mensen elkaar ontmoeten. In die ontmoeting is er vaak sprake van onderlinge zorg. Wanneer die zorg verbonden wordt met het verhaal van God is het pastoraat. Deze onderlinge pastorale zorg is niet te organiseren. Ze is wel het hart van het gemeente-zijn. Eigenlijk is ze nog breder dan dat. Ze reikt over de grenzen van de kerk heen als een zorgende en getuigende dimensie van ons contact met anderen.

Een tweede laag in de pastorale zorg is zoals gezegd die van de ambtsdragers. Ouderlingen, diakenen en anderen nemen een verantwoordelijkheid voor de pastorale zorg op zich. Steeds vaker wordt die pastorale taak gescheiden van de bestuurstaken van de kerkenraad, omdat er te weinig mensen gevonden worden die alles willen of kunnen doen.

Dat levert ook weer nieuwe vragen op bij de verhouding tussen pastoraat en kerkelijk beleid. In de praktijk echter zullen we deze ontwikkeling niet kunnen tegenhouden. Veel van de pastorale zorg wordt gestructureerd via pastorale medewerkers zonder ambtelijke verantwoordelijkheid.

Zo ontstaat er een structuur met vier lagen:

de onderlinge zorg als basis; dan de pastoraal medewerker; vervolgens de ouderlingen; tenslotte de predikanten. De laatsten hebben vaak alleen tijd voor het bijzondere pastoraat rond geboorten, huwelijken en overlijdens en voor de begeleiding van mensen in bijzondere nood. Al het andere pastorale werk komt gewoonlijk op de schouders van de vrijwilligers.

Verantwoordelijkheid

Met die vier lagen komen we bij de belangrijke vraag naar de verantwoordelijkheid.

De basisbetekenis is volgens Van Dale de verplichting om te zorgen dat iets goed verloopt en om daar rekenschap van te geven. De eerste helft van die omschrijving sluit aan bij begrippen als taak en leiding geven. De tweede helft heeft te maken met aansprakelijkheid. Die twee zijn nauw verbonden, want men kan alleen aansprakelijk zijn als men ook de positie heeft om leiding te geven (of invloed op de situatie uit te oefenen).

Toch zijn het twee verschillende zaken die we moeten onderscheiden als we nadenken over verantwoord pastoraal beleid. Verantwoordelijkheid als verplichting heeft te maken met hoe we het pastoraat organiseren in de gemeente. Verantwoordelijkheid als aansprakelijkheid heeft te maken met hoe we zorgen voor transparantie en zorgvuldigheid.

Als het gaat om die verplichting wordt soms te snel toegegeven aan de gedachte dat die verantwoordelijkheid alleen bij de kerkenraad ligt. Als dat gecombineerd wordt met een klassiek idee dat mensen 'verzorgd' moeten worden, dan is de taak al gauw te groot. Misschien moeten we er wel veel meer van uitgaan dat mensen die behoefte kennelijk niet altijd hebben.

Afzien van klassieke bezoektaken gebeurt dan niet meer bij gebrek aan ambtsdragers, maar omdat we een nieuwe visie hebben. In die visie zijn gemeenteleden zelf verantwoordelijk voor de pastorale zorg (kleine groepen) en die zorg wordt vooral onderling verleend.

De taak van de kerkenraad is zorgen voor structuur, een vangnet voor wie buiten de boot valt, en extra zorg waar dat nodig is. Dit lijkt misschien op wat tot nu toe de regel is, maar de onderliggende gedachte is precies omgekeerd. Vroeger was het idee dat de predikant en de ouderlingen het werk moesten doen, eventueel geholpen door andere gemeenteleden. Nu is het uitgangspunt dat gemeenteleden verantwoordelijk zijn, eventueel ondersteund door de ambtsdragers.

Door de verantwoordelijkheid zo terug te leggen bij de gemeente kan hopelijk veel onnodig schuldgevoel bij ambtsdragers worden weggenomen.

De andere kant van verantwoordelijkheid is de aansprakelijkheid. Ook daar hebben we te maken met veranderende culturen. In onze samenleving is het vanzelfsprekende gezag van de ambten verdwenen. In plaats daarvan is er een cultuur gegroeid waarin functionarissen voortdurend ter verantwoording worden geroepen, aansprakelijk worden gesteld. Ook binnen de kerk worden ambtsdragers gezien als verantwoordelijk voor alles.

Dit soort verschuivingen betekent dat veel meer nadruk komt te liggen op helderheid en zorgvuldigheid. Ook kerkenraden en ambtsdragers zullen steeds moeten kunnen verantwoorden hoe ze gehandeld hebben. Daar is niet zoveel op tegen. Het gaat immers uiteindelijk niet om ingrepen in het ambtelijk werk op zich. Het gaat juist om een bescherming van de zuiverheid daarvan.

Voor kerkenraden ligt er een taak om zich op de procedures te bezinnen. Wat wordt er aan training en toerusting gedaan? Hoe wordt de privacy van gemeenteleden gerespecteerd?

De twee dimensies van de verantwoordelijkheid raken elkaar weer.

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein pastoraat	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking
Scheiding van pastorale en bestuurlijk taak van ambtsdragers binnen de kerkenraad.	5	Aug-07	
Inzetten van meer gemeenteleden in het pastoraat.	3	Aug-07	
Training en coaching ambtsdragers en pastoraal medewerkers.	1	Aug-06	

4.5 Jeugd en Jongerenpastoraat (JJP)

Het pastoraat voor jongeren neemt in onze gemeente van oudsher al een speciale positie in omdat we als gemeente geloven in de ontwikkeling en toerusting van deze groep.

Het JJP draagt de verantwoording over de identiteit van het hele Jeugdwerk. De JJP is hiervoor vertegenwoordigd in de Kerkenraad, de Wijkraden en de Jeugdcentrale. De JJP maakt tegenover de jeugd in de individuele 18+ gesprekken haar identiteit duidelijk. Ons Jeugdwerk wordt vaak als voorbeeld aangehaald als het gaat om vernieuwing en enthousiasme. We verlangen ernaar dat dit in de toekomst mag blijven gebeuren: de jeugdbeweging als stuwende kracht voor vernieuwing binnen de gemeente. Onder het JJP vallen momenteel de volgende geledingen en taken:

- Zolder
 - Rejoice
 - Rock Solid
 - Bijzondere diensten
 - Zoldercatechese
 - Kindernevendienst
 - Clubs
 - Jeugddiensten
 - Huiscatechese
 - Zondagsschool
 - Cie Liedbundel / Koortje
- Overige taken:*
- Afvaardiging Beleidscommissie
 - Week van gebed
 - Afvaardiging stille week
 - Bezoek EO-Jongerendag
 - 18+ gesprekken
 - Interkerkelijke gesprekken

Ook de Jeugd kent een aantal beleidsdoelen die in het totaalbeleid aandacht moeten krijgen. De belangrijkste:

Doelen:

- Een aantal geledingen binnen het Jeugdwerk moeten een meer algemene plek krijgen in het nieuwe gemeentemodel
- De aansluiting tussen de verschillende programma's is niet altijd logisch; nieuwe vormen van catechese ontwikkelen en aanbieden.
- Het JJP wil zich in de toekomst meer gaan profileren voor de leidinggevenden van het Jeugdwerk. Er kan dan ook opvang zijn voor problemen waar jeugdleiders mee vast lopen. Eventueel kan er meegeholpen worden met het zoeken naar een goede verwijzing.

- De JJP wil zich richting gemeente duidelijker profileren, zodat er ook bij de gemeente helder is wat de jeugdouders doen en wat er binnen het jeugdwerk allemaal gebeurt.

De commissie doet de volgende aanbevelingen om deze doelen te helpen realiseren:

Verbetering van het aanbod en de doorstroming van Catechese

De verschillende catechese onderdelen verschillen nog te veel in aanpak en totaalvisie op onze jeugd. Sommige onderdelen sluiten redelijk goed aan in aanpak en locatie (bv huiscatechese), maar het gat naar een volgende leeftijdsgroep of catecheseonderdeel is dan vaak groot (van huis- naar zoldercatechese). De onderdelen kunnen de komende twee jaar onder de loupe worden genomen en worden verbeterd. Het gaat om de onderdelen:

- Programma Kindernevendienst (Kinderdiensten)
- Rol en plek van de Zondagsschool (Animo, invloed Kings Kids)
- Doorstroom Rock Solid /Huiscatechese (leeftijdsgrens rocksolid verlagen en wellicht hierdoor ook de huiscatechese een jaar eerder laten beginnen)
- Doorstroom Huiscatechese /Zoldercatechese (hier ook aandacht voor coaching/ opleiding catecheten)
- Doorstroom Zoldercatechese / 18+ gesprekken
- Doorstroom 18+ gesprekken / Belijdeniscatechisatie. De belijdeniscatechisatie is op dit moment geen verantwoordelijkheid van JJP maar van dominees. Wij pleiten voor een betere sturing vanuit JJP hierop en een nauwere samenwerking met de dominees (zie ook volgende punt).
- Programma na belijdeniscatechisatie

Overheveling geledingen JJP naar commissie Gemeentebouw

Vanuit de historie zijn een aantal bestaande commissies vanuit het JJP ontstaan. In een nieuwe structuur is het niet meer logisch om deze commissies aan het JJP te laten rapporteren. De verantwoordelijkheid kan wat ons betreft anders verankerd worden. Het gaat om de volgende commissies/activiteiten:

- Rejoice
- Commissie Singin
- Zangkoortje
- Commissie Bijzondere diensten
- Commissie gemeentezondag

Rejoice is een redelijk zelfstandige eenheid die nu jaarlijks via het JJP subsidie ontvangt vanuit het Jeugdwerk. Wij adviseren om de subsidiëring van Rejoice binnen twee jaar over te hevelen naar de commissie Eredienst omdat zij hier het meest logische verlengstuk van vormen.

Ook de Commissie Singin, bijzondere diensten, Gemeentezondag en het Zangkoortje kunnen onder verantwoordelijkheid van deze commissie opereren. Wij adviseren daarnaast om de vergoedingen van de begeleidende muzikanten tijdens de dienst in balans te brengen met die van de organisten. Het bovenstaande is redelijk ingrijpend en zal tijd nodig hebben om als nieuw proces te kunnen functioneren. We adviseren hier minimaal twee seizoenen voor uit te trekken om deze operatie goed te kunnen voltooien.

De overheveling van deze commissies kan het JJP en de Jeugdcentrale wat meer slagkracht opleveren en op deze manier ontstaat ruimte voor uitwerking van andere beleidsterreinen.

Heldere taal voor jongeren

Het JJP heeft buiten de Jeugdcentrale vergaderingen om te weinig contacten met de geledingen. Bij een aantal activiteiten en in de materiaalkeuze merkt het JJP echter wel dat er lang niet altijd heldere en begrijpelijke taal voor jongeren gebruikt wordt. Het JJP moet intensievere contacten met de diverse geledingen onderhouden. Het JJP moet aandacht blijven geven aan de taal voor jongeren en zal aansluitend daarop initiatieven moeten nemen en helpen met opstarten van andere activiteiten om dit in het materiaal en in de communicatie van de catecheten te verbeteren.

Intensiever contact en meer sturing naar geledingen

Het JJP heeft een signalerende rol. Om daarin goed te kunnen functioneren is er vaker contact nodig

met de geledingen. De JJP heeft ook een organisatorische betrokkenheid: beleid maken voor vrijwilligers binnen het (jeugd)Kerkenwerk. De JJP wil de jeugdleiders meer betrokken maken en enthousiasmeren. Enkele jaren terug is er geprobeerd om via het project "omzien naar elkaar" jongeren meer betrokken te maken. Dit zouden we graag in een aangepaste versie willen doorontwikkelen.

De JJP stelt zich daarnaast in het contact open voor andere jongeren. Dit is duidelijk te merken in de 18+ gesprekken waar eventuele vrienden/vriendinnen ook welkom zijn. De jeugdouderlingen zullen zelf een luisterend oor moeten gaan worden voor de jeugdleiders die met vragen/problemen zitten. De jeugdouderlingen gaan een vaste rol krijgen bij de ontvangst bij jeugddiensten.

18+ groep

In de 18+ gesprekken is er veel tijd en aandacht om de gedachten van de jongeren aan te horen. Dit krijgt echter weinig vervolg. Er is een gat tussen de 18+ jongeren en het starten van belijdeniscatechisatie. Het is onduidelijk waar de verantwoording van de JJP stopt. Er is bij de oudere jongeren ook veel 'afval' door praktische problemen als studeren of verplichtingen bij het werk. De JJP ziet vooral het luisteren naar jongeren als een taak van de diverse geledingen. Het is zeer belangrijk dat daar voldoende informatie van wordt doorgegeven. Er zal onderzoek gedaan worden naar haalbare programma's voor oudere jongeren.

Er moet duidelijkheid gecreëerd worden over waar de verantwoording stopt van het JJP en waar de ouderlingen het overnemen. Hierover moet overeenstemming komen met de Kerkenraad.

De JJP creëert in samenwerking met de diverse geledingen beleid en draagt dat ook weer uit in de wijkraden en de Kerkenraad. Als vertegenwoordigers van het Jeugdwerk maken ze zich hard voor ruimte: letterlijk (De Zolder, knutselruimte) en figuurlijk (financieel). Het huidige beleid moet worden voortgezet met een blijvende vertegenwoordiging in Kerkenraad en wijkraden en er zo voor blijven zorgen dat er passende aandacht is voor de jeugd.

Stimuleren interkerkelijke contacten

Er wordt een overleg opgestart met de diverse jeugdouderlingen/jeugdwerkers van Bunschoten-Spakenburg. Het is het verlangen van het JJP om over een aantal jaren gezamenlijke Jeugddiensten te organiseren met andere denominaties binnen ons dorp om de eenheid te bevorderen. JJP heeft hierin een passieve rol en zal komende jaren geen trekker zijn in dit proces, maar wel enthousiast meedoen als hier vanuit andere gemeenten initiatieven komen.

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein JJP	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking
Doorstroom en ontwikkeling catechesevormen	2	Aug-06	
Overheveling commissies (Koortje, Singins, Rejoice, Gemeentezondag, bijzondere diensten)	3	Q1 2007	
Ontwikkeling heldere taal	2	Q4 2006	
Meer sturing op geledingen	3	Q1 2007	
Verantwoordelijkheid 18+ groep en belijdeniscatecheten	2	Q4 2006	
Stimuleren interkerkelijke contacten met andere jeugdgedingen binnen Bunschoten	4	Passief	

4.6 Diaconaat

Doelen:

- Solidair zijn met de kwetsbaren in de samenleving.
- De gemeente bewust maken van haar verantwoordelijkheid ten opzichte van elkaar en anderen en doorlopend een beroep op de gemeente(leden) om de diaconie te ondersteunen in haar diaconale werk.

Diaconaat een Bijbelse opdracht.

Over de bijbelse opdracht wat betreft het diaconaat valt veel te schrijven. Teveel zelfs om hier kwijt te kunnen. Omdat de oorsprong van het diaconaat echter in de Bijbel ligt, zullen we hier toch kort op ingaan. Iemand die meer wil weten over de taak van de diaken volgens de Bijbel, zal in eerste instantie merken dat hierover in de Bijbel weinig wordt geschreven.

Toch komt in het Nieuwe Testament het Griekse woord “diakonia” regelmatig voor. Dit woord betekent “dienst”. Het hiervan afgeleide woord “diakonos” wordt in het algemeen vertaald als “diaken”.

Het dienen is niet alleen maar een bepaald aspect van het gemeente zijn, het dienen behoort tot de kern van het gemeente zijn. Solidair zijn met de kwetsbaren in de samenleving. Dat is ook waar de diaconie van de GKBS voor wil staan.

De handen van de kerk

De diaconie wordt ook wel aangeduid als “De handen van en in de kerk”. Diakenen zijn dan ook helpende handen van en in de kerk. Barmhartigheid en gerechtigheid moeten de kernwoorden zijn in het beleid van de diaconie. Bij het delen van brood en wijn wordt de rol van de diaken zichtbaar. In de vroegchristelijke kerk bracht men eten, kleding, schoeisel en ook wel geld mee.

Men hield de maaltijd en hetgeen overbleef werd uitgedeeld aan de armen. Hierdoor heeft de diaken een eigen dienende taak gekregen.

Werkveld en taak

Het werkveld is de eigen wijk en gemeente, het dorp, de regio, het land en de wereld. De diaconie stimuleert de gemeente om over geografische, kerkelijke en mentale grenzen te kijken. De diaken brengt als het ware de nood van de wereld binnen in de gemeente. Het gaat om het op gang brengen van bewustwording, om te helpen waar geen helper meer is, het gaat dus heel vaak juist om geld. Dit doen wij omdat we geloven, dat we bevrijd zijn in Christus en helper willen zijn. De diaconie dient de gemeente bewust te maken van haar verantwoordelijkheid ten opzichte van elkaar en anderen en doet doorlopend een beroep op gemeente(leden) om haar te ondersteunen in haar diaconale werk.

Nieuwe kansen voor diaconaat

De onderlinge zorg staat in onze samenleving onder druk. We zijn druk met onszelf, ons werk en onze studie, ons huis en onze hobby's, onze kinderen en onze vakanties. Uit onderzoeken blijkt dat we steeds harder worden naar elkaar toe. Tegelijkertijd moet de overheid bezuinigen. Dit alles vertaalt zich in het politieke beleid. Gaten in de zorg. Afnemende gastvrijheid voor asielzoekers. Hardere maatregelen voor mensen in de marge.

Verstaat Gods gemeente deze tekenen van de tijd? Christenen, kerken en gemeenten kunnen ècht verschil maken voor mensen in nood. Er zijn volop **nieuwe kansen voor diaconaat dicht bij huis**.

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein Diaconaat	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking
Verbeteren communicatie met de gemeente (kerkblad, beamer, uitleg vanaf kansel)	2	Q4 2006	Diaconie
Communiceren van werkplan met de daaraan verbonden activiteiten en doelen per diaconaal taakveld.	4	Q4 2007	Diaconie
Door terugtrekking van de lokale- en landelijke overheid ontstaat er steeds meer stille armoede binnen onze eigen gemeente. Diaconale taak om gemeente hier bewust van te maken waardoor er mensen in nood eerder worden opgemerkt waardoor er eerder door gem	4	Q3 2007	Diaconie
Uitwerken diaconaal beleids- en werkplan waarin doelen en activiteiten per diaconaal taakveld worden gedefinieerd	3	Q1 2007	Diaconie

4.7 Organisatie

Doel:

- Een nieuw organisatiemodel rond de besturing van de kerk

Zoals besproken in 4.1 zal na goedkeuring van dit rapport, de vraag moeten worden gesteld of de huidige organisatievorm van de GKBS toereikend is om het proces van gemeenteopbouw en de daarbij geformuleerde beleidsterreinen te implementeren en te begeleiden. Het lijkt ons geen verstandig idee om de geformuleerde beleidsterreinen aan de daarvoor bestemde commissies of personen te sturen met het verzoek om hiermee aan de slag te gaan. De benoemde commissies die verantwoordelijk zijn voor de geformuleerde beleidsterreinen moeten worden verankerd in de kerkenraad en het moderamen. In hoofdstuk 4.1. staan hiervoor een aantal aanbevelingen vermeld. In de hoofdstukken Geestelijk Leven (4.2.) en Pastoraat (4.4) staan het begeleiden en uitbreiden van kleine kringen en/of gemeenteopbouwgroepen centraal.

Bestuursvorm Moderamen en Kerkenraad

De huidige structuur van Moderamen, Kerkenraad en wijkraden is weliswaar nog niet zo lang aan de gang, maar wij menen dat de slagvaardigheid en wisselwerking beter kan.

Wij adviseren om binnen twee jaar een andere balans te zoeken in Moderamen Kerkenraad en Kerkenraad. De zes huidige bestuurders van het Moderamen bieden net niet voldoende diversiteit en draagvlak naar de rest van de gemeente, maar de huidige kerkenraad vinden wij echter weer te groot om slagvaardig te kunnen zijn. Wij pleiten dan ook voor een model met een meerhoofdig leiderschap in een niet al te strak keurslijf. Wij denken dan aan 10 tot max. 12 mensen die zowel de kerkenraad als het huidige moderamen vormen. Hiermee verdwijnt dan een laag uit het huidige bestuursmodel.

De invulling van het nieuwe moderamen/kerkenraad is gebaseerd op de verschillende taakgebieden in de gemeente en bestaat grofweg uit:

- Voorzitter (1)
- Voorzitters Wijkragen (waarbij we voorstellen dat dit geen predikant hoeft te zijn) (3)
- Per tourbeurt een dominee (1)
- Scriba (evt. voorzitter Redactieraad/communicatie) (1)
- Voorzitter Diaconie (1)
- Voorzitter Kerkrentmeesters (1)
- Voorzitter JJP (1)
- Voorzitter commissie Gemeenteopbouw (1)
- Voorzitter Commissie Erediensten (1)

Eventueel zou hier later iemand vanuit Gebedswerk, Pastoraat of evangelisatie aan toegevoegd kunnen worden. Het geestelijk leven valt dan onder de verantwoordelijkheid van de van de wijkraden.

De commissie realiseert zich dat onderzocht dient te worden of deze bestuursvorm past binnen de ordonnantie van de PKN. Wij stellen voor dat het moderamen van de kerkenraad onderzoekt of bovenstaande bestuursvorm mogelijk is binnen de huidige kerkorde.

Bestuursvorm Wijkragen

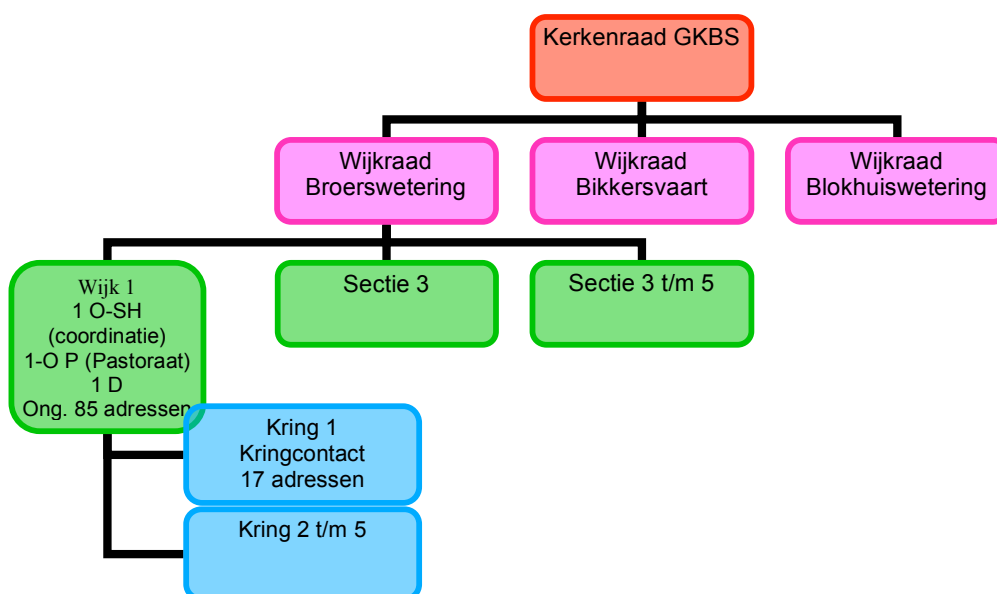
Zoals omschreven in 4.4, gaat men in het klassieke pastoraat uit van het feit dat mensen pastoraal verzorgd moeten worden. In dit model ligt de volledige verantwoordelijkheid alleen bij de kerkenraad en haar ambtsdragers. Misschien moeten we er wel veel meer van uitgaan dat mensen die behoefte kennelijk niet altijd hebben. Afzien van klassieke bezoektaken gebeurt dan niet meer bij gebrek aan ambtsdragers, maar omdat we een nieuwe visie hebben.

In deze visie zijn gemeenteleden zelf verantwoordelijk voor de pastorale zorg (door middel van kleine groepen) en die zorg wordt vooral onderling verleend.

De taak van de kerkenraad is zorgen voor structuur, een vangnet voor wie buiten de boot valt, en extra zorg waar dat nodig is. Dit lijkt misschien op wat tot nu toe de regel is, maar de onderliggende gedachte is precies omgekeerd. Vroeger was het idee dat de predikant en de ouderlingen het werk moesten doen, eventueel geholpen door andere gemeenteleden. Nu is het uitgangspunt dat gemeenteleden verantwoordelijk zijn, en dat de ambtsdragers deze activiteiten ondersteunen en faciliteren. Door het opzetten en faciliteren van die kleine groepen/kringen gaan gemeenteleden omzien naar elkaar en kan er worden gewerkt aan Geestelijke ontwikkeling en Gemeenteopbouw (zie ook 4.2). Gaat men bovenstaande visie vertalen naar de wijkraden van de GKBS dan is de

organisatie hier niet op afgestemd en moeten aanpassingen worden doorgevoerd om deze nieuwe werkwijze te implementeren.

Een organisatie model wat gebruikt wordt in de wijkraden van de Gereformeerde Kerken van Nunspeet zou overgenomen kunnen worden om bovenstaande visie te implementeren (tabel 1).

Tabel 1: Organogram wijkraad

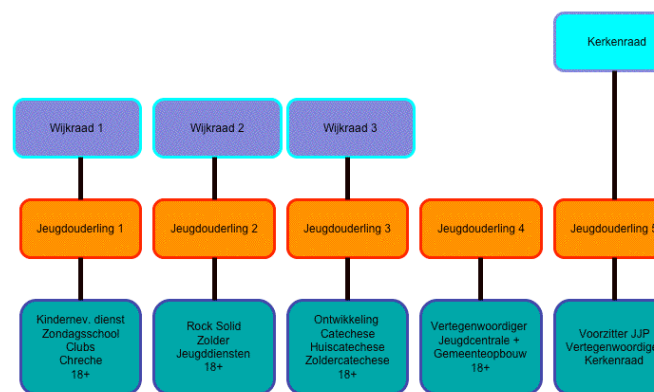
De wijken werden onderverdeelt in een aantal secties. In elke sectie zal een team van twee ouderlingen, pastoraal medewerker(s) en een diaken gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de pastorale en diaconale zorg binnen deze sectie.

Elke sectie wordt vervolgens onderverdeelt in kringen. Van het kringwerk wordt verwacht, dat we in de kring als gemeenteleden omzien naar elkaar en waar mogelijk elkaar versterken in ons geloof. In elke kring zal "een kringcontact" zijn om de activiteiten in de kring te stimuleren, te coördineren en in samenspraak met het sectie team activiteiten te organiseren.

In het traditionele ouderlingenbezoek treedt daarbij verandering op. Daar waar nu, als het goed is jaarlijks, de ouderling op huisbezoek komt, willen we in deze structuur het accent verleggen. Uitgangspunt zal daarbij worden, dat iedereen ouderlingbezoek kan krijgen maar niet altijd automatisch. Van de groep gemeenteleden die actief deelneemt aan het kringwerk wordt verwacht, dat zij zelf aangeven wanneer zij ouderlingbezoek wensen. Aan de groep die niet kan deelnemen aan het kringwerk of niet deel wenst te nemen zal nog wel periodiek ouderlingbezoek worden aangeboden. Ook vanuit het omzien naar elkaar zullen verzoeken voor pastorale zorg aan de orde komen. Veranderingen in het pastoraat is hier als voorbeeld gebruikt om te laten zien dat bij implementatie van veranderingen ook de organisatie en structuur van de GKBS moet worden aangepast om die veranderingen op succesvolle wijze door te voeren.

Bestuursvorm JJP en Jeugdcentrale

Het JJP heeft al een bestuurlijke verandering doorgemaakt afgelopen jaar: jeugdcentrale en JJP zijn beter op elkaar afgestemd doordat ambtsdrager vanuit JJP tevens voorzitter van Jeugdcentrale is en omdat elk van de jeugdouderlingen een aantal activiteiten binnen het JJP als zijn of haar verantwoordelijkheid heeft. Zoals geadviseerd wordt het JJP en Jeugdcentrale wel smaller door het overhevelen van een aantal commissies. Het aantal jeugdouderlingen zou van 6 naar 5 kunnen als het voorgestelde bestuursuitgangspunt van de kerkenraad ook zou worden doorgevoerd kan gehandhaafd blijven, verdeeld over de wijken. De voorzitter van het JJP is tevens verankerd in de nieuwe kerkenraad.

Tabel 2: organigram JJP

Kerkelijk reglement

In de kerkenraad wordt er regelmatig over hetzelfde onderwerp (doop, avondsmaal wijn, enz.) discussies gevoerd die voorkomen hadden kunnen worden als er een duidelijk kerkelijk reglement aanwezig is.

Dit wil niet zeggen dat er geen discussie meer zal zijn als er een duidelijk reglement is.

I.p.v. discussies over individuele situaties van gemeenteleden zal de discussie zich gaan verplaatsen naar wat er is vastgelegd binnen het reglement en of het inzicht wat is vastgelegd binnen het reglement moet worden bijgesteld of gehandhaafd. Binnen de kerkenraad wordt nagedacht om dit zo snel gestalte te geven.

Bestuursvorm Diaconie en Kerkrentmeesters

Het voorstel van de beleidscommissie is, om in deze notitie niet nog dieper in te gaan op de organisatiestructuur. Vanuit dit beleidsstuk moeten beleidsterreinen worden geformuleerd op korte en middellange termijn. Samen met de kerkenraad dienen deze beleidsterreinen te worden vastgesteld. De commissie (zoals aanbevolen in 4.1) dient deze beleidsterreinen te sturen en de daarbij behorende organisatievorm te definiëren.

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking
Onderzoek naar bestuurlijke vernieuwing			
Moderamen/Kerkenraad	2	Sept. 2006	moderamen
Invoeren en up to date houden kerkelijk reglement	1	Sept. 2006	moderamen
Bespreken organisatiemodellen in kerkenraad	2	Sept. 2006	moderamen
Instellen nieuwe ambt en dat van: -voorzitter projectgroep gemeenteopbouw -voorzitter commissie eredienst	1	Q3 2006	moderamen

4.8 Evangelisatie

Doelen:

- Het draagvlak voor en de participatie in evangelisatie te vergroten
- Het opnemen van nieuwe christenen in onze gemeente
- Het toerusten van de gemeente om in spreken en doen "evangeliserend" te zijn.

Voor veel gemeenteleden is evangelisatiewerk een "ver van mijn bed" activiteit.

Vanuit onze samenleving is er een geweldige hernieuwde interesse voor religie. De behoefte aan antwoorden op vragen naar de zin van het leven, drijven vele mensen in de armen van oosterse en new-age bewegingen. Er is in onze gemeente gewerkt aan het uitbouwen van evangelisatie vormen die veel meer gebaseerd zijn op direct contact dan op evangelisatie spektakels. Deze "nieuwe" vormen (Alpha-werk, vis bakken in de Nassaukerk) zijn een veel minder grote stap voor gemeenteleden en vragen ook niet een opleiding tot evangelist. Het moet voor een ieder duidelijk zijn dat het om "relatie-evangelisatie" gaat. Je kunt eigenlijk pas goed met iemand over het evangelie praten als er een relatie tussen jou en die ander bestaat of kan ontstaan.

Om de reikwijdte van de gemeente te vergroten, is het belangrijk dat dit evangelisatiewerk uiteindelijk door de gehele gemeente gedragen wordt. Dit dragen betekent concreet dat gemeenteleden vrienden of kennissen, door gesprekken en het "gewoon christen zijn", in contact brengen met onze gemeente en de evangelisatie activiteiten. Hiervoor moet iedereen in de gemeente toegerust worden om een "aanstekelijk" christen te zijn. We erkennen wel dat deze activiteit niet in de genen zit van onze gemeenteleden en de 'ambities' hieromtrent moeten dan ook realistisch zijn, gezien al de andere processen die lopen in onze gemeente. We zouden al blij zijn als een aantal gemeenteleden hier de komende jaren mee aan de slag wil gaan. Belangrijkste vraag is uiteindelijk: 'hoe kunnen we een aanstekelijke gemeente zijn'.

Voor veel geïnteresseerden is de huidige vorm van de kerkdiensten een te grote hindernis. Hoewel dit op het beleidsterrein erediensten thuishoort, is het duidelijk dat er vanuit de evangelisatie relaties liggen met de invulling van (een aantal) erediensten. Middels de erediensten is het mogelijk om vrienden, kennissen etc. in aanraking met het evangelie te laten komen. Wellicht moeten we hiervoor aparte diensten gaan opzetten. Ook doen wij de aanbeveling gastleden of bezoekers te registreren om het contact met de kerk en een introductie van onze kerk of het geloof beter mogelijk te maken. Ook kunnen we hier gebruik maken van de toekomstige website www.gkbs.nl

Aanbevelingen om de geformuleerde doelen te realiseren

Advies beleidsterrein evangelisatie	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking
Instellen evangelisatiecommissie	3	Q 1 2007	Kerkenraad
Verder bouwen aan het Alphawerk	1	Al gestart	commissie evangelisatie
Werken aan diensten waar 'zoekers' aan kunnen deelnemen ism commissie erediensten	4	Q 1 2008	commissie evangelisatie
Aantal activiteiten op het gebied van relatie evangelisatie vergroten	3	Q 1 2007	commissie evangelisatie
Gemeenteleden ervan doordringen dat we allemaal een evangeliserende taak hebben	4	Q3 2007	commissie evangelisatie
Cursussen geven om mensen toe te rusten voor evangelisatiewerk en bezoekers gaan registreren	4	Q 1 2008	commissie evangelisatie

Bijlage a: aanbevelingen en te ontwikkelen activiteiten.

	Beleidssterrein	Advies beleidssterrein	Prioriteit	Advies start activiteit	Advies verzorging uitwerking	Bespreekpunt /Agenda Kerkenraad	Mening Wijkraad gewenst	Mening grote gemeente gewenst
1.1	Gemeenteopbouwalgemeen	Omvorming Beleidsc commissie naar Projectgroep Gemeenteopbouw (PJGO)	1	sep-06	Beleidsc commissie	sep-06		
1.2	Gemeenteopbouwalgemeen	Verankering gemeenteopbouwtajed.inmoderamenenkerkenraad	1	sep-06	Modoramen	april/mei 06	x	
1.3	Gemeenteopbouwalgemeen	Samenstelling projectgroep Gemeenteopbouw: • hetmoderamen(voorzittervande beleidsc commissie) • eenvertegenwoordigeruit elk vande wijkraden(ouderling) • eenvertegenwoordigervande dia	1	sep-06	Modoramen	april/mei 06		
1.4	Gemeenteopbouwalgemeen	Redactieraad / Commissie Communicatie	2		PJGO	Niet nodig		
2.1	Geestelijk leven	Opzetten Gemeentegroepgroepert	1					
2.2	Geestelijk leven	Alphacursus langsoorspronkelijke lijnuitbouwen	2	eerstvolgende cursus				
2.3	Geestelijk leven	Aansluiting vrouwenverenigingeninprocesgemeenteopbouw	4					
2.4	Geestelijk leven	Aansluiting vrouwenverenigingeninprocesgemeenteopbouw	4					
2.5	Geestelijk leven	Cursussengeïcht op speciaal doelgroepen	2					
2.6	Geestelijk leven	Gebedswekenstimulerenbijbelgebruik	3					
2.7	Geestelijk leven	Training gemeenteliders	3					
3.1	Eredienst	Instellenenuitbouwencommissie eredienst	1					
3.2	Eredienst	Aanbieden van nieuwe gezinsdiensten	4					
3.3	Eredienst	Aankoop/ontwikkeling multimediaal centrum	2					
3.4	Eredienst	Coaching predikanten	3					
3.5	Eredienst	Sing in verschuiven naar tijdsp. avonddienst en hiermee een reguliere kerkdienst laten vervallen	3					
4.1	J.P.	Doorstroom en ontwikkeling catechesevormen	2					
4.2	J.P.	Overheveling commissies (Koorje, Singins, Rejoice, Gemeentezondag, bijzondere diensten)	3					
4.3	J.P.	Ontwikkeling heldere taal	2					
4.4	J.P.	Meer sturing op geleidingen	3					
4.5	J.P.	Verantwoordelijkheid 18+ groep en belijdeniscatecheten	2					
4.6	J.P.	Stimulereninterkerkelijke contacten met andere jeugd geleidingen binnen Burscholen	4					
5.1	Pastoraat	Scheiding van pastorale en bestuurlijk taak van ambtsdragers binnen de kerkenraad.	5					
5.2	Pastoraat	Invetten van meer gemeenteliden in het pastoraat. Deze gemeenteliden zijn ook vertegenwoordigt in het wijkteam.	3					
5.3	Pastoraat	Training en coaching ambtsdragers en pastoraal medewerkers.	1					
6.1	Diaconaat	Verbeteren communicatie met de gemeente (kerkblad, beamer, uitleg van afkansen)	2		Diaconie			
6.2	Diaconaat	Communiceren van werkplan met de daaraan verbonden activiteiten en doelen per diaconaal taakveld.	4		Diaconie			
6.3	Diaconaat	Doortrekking vande lokale-enlandelijke overheid ontstaan steeds meer stille armoede binnen onze eigen gemeente. Diaconale taak om gemeente hier bewust van te maken waardoor mensen in nood eerder worden opgemerkt waardoor eerder door geroepen	4		Diaconie			
6.4	Diaconaat	Uitwerken diaconaal beleids- en werkplan waar in doelen en activiteiten per diaconaal taakveld worden gedefinieerd	3		Diaconie			
7.1	Organisatie	Ontzoek naar bestuurlijke vernieuwing Moderamen Kerkenraad	2		moderamen			
7.2	Organisatie	Invoeren en up to date houden kerkelijk reglement	1		moderamen			
7.3	Organisatie	Bespreken organisatie modellen in kerkenraad	2		moderamen			
7.4	Organisatie	Instellen nieuwe ambt endat van voorzitter projectgroep gemeenteopbouw voorzitter commissie eredienst	1		moderamen			
8.1	Evangelisatie	Instellen evangelisatie commissie	3		Kerkenraad commissie evangelisatie			
8.2	Evangelisatie	Verder bouwen aan het Alpha werk	1		commissie evangelisatie			
8.3	Evangelisatie	Werkzaamheden van 'zoekers' aankomende leden in commissie erediensten	4		commissie evangelisatie			
8.4	Evangelisatie	Aantal activiteiten op het gebied van relatie evangelisatie vergroten Gemeenteliden en vandoordringend dat ze allemaal een evangeliserende taak hebben	3		commissie evangelisatie			
8.5	Evangelisatie	Cursussen geven om mensen toe te rusten voor evangelisatiewerken	4		commissie evangelisatie			
8.6	Evangelisatie	bezoeken aan huis	4		commissie evangelisatie			

Bijlage b: Visie op Erediensten, besproken in kerkenraad november 2007

Puntsgewijs wordt ingegaan op de gestelde doelen in februari 2007 toen we nog geen diensten hadden gedraaid. Allereerst halen we de visie op vernieuwing in de erediensten nog eens terug:

Vernieuwing van de eredienst:

Verheugd was ik toen ik hoorde: 'Wij gaan naar het huis van de HEER,' (Ps. 122:1)

Christian Schwarz, een bekende Duitse specialist in gemeenteopbouw noemt acht kenmerken van groeiende gemeenten. Eén van die kenmerken noemt hij: Inspirerende kerkdiensten. Inderdaad blijkt, dat daar, waar de 'taal van het hart' gesproken wordt en de verkondiging rechtstreeks is, uitdagend en appellerend, met voorbeelden uit de praktijk, mensen graag naar de kerk komen.

De moderne mens is verwend door de media. We zijn gewend aan programma's van hoge kwaliteit op TV, in de schouwburg en het theater. De kerk is anders. Daar gaat het niet om 'entertainment', maar om ontmoeting: ontmoeting met de heilige God en ontmoeting in het gezin van God. We moeten dus niet proberen van de kerkdienst een soort 'show' te maken. Maar we moeten ook niet denken, dat we in de kerk niets te maken hebben met de regels van de communicatie. God wil door het zwakke heen Zijn kracht openbaren. Maar dat wil niet zeggen, dat we ons niet hoeven in te spannen om onze samenkomsten inspirerend te laten zijn! Er zijn mensen, die proberen om trouw te zijn in hun gemeente, maar vaak met een verdrietig gevoel de kerk uitkomen. Omdat de dienst hen niet inspireert voor de week die voor hen ligt.

Onderstaand puntsgewijs de doelen die gesteld zijn en onze opmerkingen hierbij:

Thema:

Doel: Elke dienst heeft een eigen thema. Dit om de duidelijkheid en samenhang van de dienst te bevorderen.

Evaluatie: Het kiezen van een thema heeft tot nu toe veel tijd gekost, we hebben het te veel naar ons toegetrokken. In vervolg is het de bedoeling dat de dominees meer betrokken zijn bij de commissie en het thema. In de toekomst willen we in overleg met de dominees de thema's van tevoren vaststellen, op zo een manier dat er een bepaalde opbouw inzigt en we ergens naar toe werken.

Muziek:

Doel: Er zal een muziketeam gevormd worden. Dit team met muzikanten en zangers zal een grotere rol gaan spelen in het uitzoeken van de liederen voor de dienst, in overleg met de predikant. Alle liederen in de dienst zullen meegezongen worden door de (voor-) zangers. Het orgel zal niet helemaal verdwijnen maar zal een kleinere rol gaan spelen bij het begeleiden van de liederen. Af en toe wordt er een band of combo uitgenodigd.

Evaluatie: De muziek is goed bevallen. Er bestaat nu een muziketeam, in het vervolg gaat deze verantwoordelijk zijn voor het kiezen van bijpassende liederen. Ons koor Rejoice, in al haar facetten, zal ook haar medewerking verlenen aan de diensten. De voorkeur gaat uit naar de combinatie van diverse soorten muzikale begeleiding, waaronder orgelmuziek. Dit kan per dienst variëren. We zien het muziketeam graag uitbreiden. We denken aan een band. Hiervoor willen we kerkleden oproepen om hun muzikalenten in te zetten voor Gods koninkrijk.

Visuele ondersteuning:

Doel : Er zal gebruik worden gemaakt van een of twee beamers. Dit als ondersteuning van de boodschap. De mededelingen van de Kerkenraad worden voor en na de dienst op een aantal sheets getoond.

Evaluatie: Dit gaat goed, de visuele ondersteuning zal worden uitgebreid, eerst de Zuiderkerk dan de Adventkerk. Er is reeds een beam(er)team, deze moet nog structuur krijgen. We gebruiken de beamer ter ondersteuning van de gehele dienst.

Collecte:

Doel: Het doel van de collecte zal toegelicht worden tijdens de dienst dmv sheets met de beamer of iemand die er over vertelt.

Evaluatie: Wanneer er speciale doelen zijn, dan zal dit blijven gebeuren. Bij reguliere collecte gebeurt dit (nog) niet. De reguliere collecte is onderdeel van het totale financiële beheer. We zijn nu gebonden aan een vast rooster, dit zouden we graag anders zien.

Techniek:

Doel: Beide kerken zijn uitgerust met een goede geluidsinstallatie.

Evaluatie: Dit moet nog verder afgestemd worden.

Gebeden:

Doel: Deze zullen ook voorbereid en uitgesproken worden door anderen dan de predikant. Voorbeden voor gemeenteleden kunnen voor de dienst opgeschreven worden in het gebedenschrift in de hal van de kerk.

Evaluatie: We zijn nog bezig om een vorm te vinden voor de manier waarop we om willen gaan met voorbeden. We denken o.a. via de website, telefoonnummer en uiteraard het gebedenboek

Verkondiging:

Doel: Zal het kernpunt van de dienst zijn. Naast predikanten zullen ook sprekers meewerken aan de diensten. De verkondiging is levend en praktisch gericht op het dagelijks leven. De verkondiging wordt ondersteund met tekst en/of beeld via de beamer. Aan de predikant/ spreker wordt een samenvatting of hand out gevraagd om mee te kunnen geven na afloop.

Evaluatie: De verkondiging blijft het kernpunt van de dienst. Of er wel of geen samenvatting of hand-out wordt meegegeven na de dienst willen we nog overleggen met de predikanten, maar men zal er in ieder geval op attent gemaakt worden dat de dienst altijd bij de koster op CD te verkrijgen is. En misschien kan de website van de kerk hier ook een rol in spelen. We willen graag bespreken hoe we om mogen/kunnen gaan met het inzetten van sprekers.

Inbreng gemeenteleden:

Doel: Regelmatig zullen gemeenteleden een bijdrage leveren aan de dienst. Dit kan zijn een gedicht, gebed, lied, schriftlezing of b.v. het delen van een ervaring.

Evaluatie: Dit is gebeurd en daar willen we voor open blijven staan. Ook zouden we in de toekomst meer interactie willen zien tussen de dominee en de kerkgangers om zo de anonimiteit proberen te doorbreken. Het koffiedrinken na de dienst is positief ontvangen en willen we standaard erin houden. Dit bevordert de saamhorigheid en zorgt voor meer (ver)binding tussen de kerkleden onderling.

Aandacht voor kinderen:

Doel: In elke dienst zal er een moment zijn voor de kinderen. Kinderen voelen zich thuis en kunnen en mogen meedoen. Iedere dienst wordt er minimaal een kinderlied

gezongen

Evaluatie: In samenwerking met de kindernevendienst is dit een succes gebleken. We zoeken nog naar een vorm voor in de avonddiensten. Het nog te vormen drama-team (zie hieronder) zou hier voor gebruikt kunnen worden.

Drama:

Doel: Er zal een dramateam gevormd worden. Dit team zal regelmatig tijdens de dienst een stukje drama opvoeren om bv een thema duidelijk neer te zetten.

Evaluatie: Dit is nog niet gebeurd, moet nog opgestart worden.

Herkenbaarheid:

Doel: De diensten zijn erediensten. De traditionele liturgie en de verschillende elementen daarin blijven herkenbaar. Onderdelen als bv voorlezen van de wet, geloofsbelijdenis en gebed om verlichting met de Heilige Geest zullen een plek krijgen in de dienst.

Evaluatie: Dit is gehandhaafd en blijven we handhaven in de toekomst.

Advies van commissie Gemeenteopbouw naar aanleiding van deze evaluatie:

- *Doorgaan op ingeslagen weg en diensten volgens deze opzet uitbreiden naar draagkracht van de commissie en predikanten;*
- *Verdere integratie van commissies bijzondere diensten, jeugddiensten, die gemeenteopbouw en singins met team erediensten;*
- *Vanuit team erediensten ontstaat centrale leiding met predikant die thematiek door jaar heen doordenkt en verschillende teams van gemeenteleden aanstuurt. Voorzitter wordt ambtsdrager met speciale bediening.*